

HVA VIL 2 AKP(m-l)?

Foran tariffoppgjøret 1978
**KAMP MOT
KRISEFORLIK
OG LØNNS-
NEDSLAG!**

DA FORLEGGERN

Hva vil AKP(m-l)? nr. 2

Foran tariffoppgjøret 1978

**Kamp mot kriseforlik
og lønnsnedslag**

Hva vil AKP(m-l)? nr. 2

Foran tariffoppgjøret 1978

**Kamp mot kriseforlik
og lønnsnedslag**

**Forlaget Oktober A/S
Oslo 1977**

I serien **Hva vil AKP(m-l)?** er tidligere kommet:

Kva vil AKP(m-l)? nr. 1: Fråsegn frå AKP(m-l) om oljepolitikken og fråsegn
om fiskeriavtalen i Barentshavet.

Hva vil AKP(m-l)? nr. 2:

Foran Tariffoppgjøret 1978.

Kamp mot kriseforlik og lønnsnedslag!

© Forlaget Oktober A/S, 1977.

1. opplag, 6000 november 1977.

Trykt hos A/S Duplotrykk, Oslo 1977.

ISBN 82-7094-950-7

INNHold

Forord	s. 7
Krisa og borgerskapets falske propaganda	s. 9
Kampen om oppgjørsformen	s. 32
Krava ved tariffoppgjøret	s. 47
Klassekamp mot klassesamarbeid i tariffoppgjøret	s. 63

FORORD

Dette heftet er utgitt av Faglig Utvalg i AKP (m-l). Hensikten er å gi de fagorganiserte politiske argumenter og konkrete anvisninger i kampen mot kriseforlik og lønnsnedslag ved tariffoppgjøret.

I forsøket på å oppnå et slikt forlik har borgerskapet mobilisert hele arbeideraristokratiet med DNA- og LO-ledelsen i spissen, i en storstilt propagandaoffensiv. Her sprer de aktivt alle borgerskapets myter om at «vi er i samme båt», «de fagorganiserte må vise måtehold for å sikre arbeidsplassene», osv. Heftet tar opp og avslører disse mytene som falsk propaganda. I den første delen tar vi opp slike spørsmål som: Hva er årsaka til krisa? Har lønningene skyld i prisstigninga? Vil senka forbruk sikre arbeidsplassene? osv.

Regjeringa har allerede gått åpent inn for å sette en ramme for lønnsøkninga på rundt 1%. LO-ledelsen har gått hardt ut og «slått fast» at det vil bli kombioppgjør til våren. Dette har de gjort over hodet på medlemmene og stikk i strid med medlemmenes krav. Tariffoppgjøret blir også en kamp innad i fagbevegelsen mellom en klassekamp- og en klassesamarbeidslinje.

SV og «NKP»s rolle er å prøve å forsones den kampvillige delen av klassen med borgerskapets krisepolitikk. I dette heftet viser vi at ingen av de to partiene — hverken i teori eller praksis — yter motstand mot kombioppgjør. At de står for LO-ledelsens «livsstandard»-parole i lønnskampen. At de er aktive motstandere av arbeiderklassens kamp mot kriseforlik.

Forutsetninga for at de fagorganiserte skal kunne kjempe for å selge arbeidskrafta si så dyrt som mulig, er at det blir ført grundige diskusjoner i fagforeningene. Bare slik kan arbeideraristokratenes og revisjonistenes demagogi bli slått tilbake. Bare slik kan det bli skapt en solid enhet bak krava. I dette heftet vil vi gi ammunisjon til disse diskusjonene. Mange av leserne har sikkert gode eksempler som kan gjøre argumentasjonen bedre enn dem vi har valgt. Vi ser heller ikke bort fra at det kan være politiske feil i heftet. Vi oppfordrer derfor folk til å sende inn kritikk og forslag til forbedring av agitasjonen slik at en proletarisk linje for tariffoppgjøret kan styrkes.

*Faglig Utvalg
i AKP (m-l)
Postboks 211
Sentrum Oslo 1*

KAP. 1

KRISA OG BORGERSKAPETS FALSKE PROPAGANDA

DNA-ledelsen har starta de politiske forberedelsene til lønnsoppgjøret. Med brei penn maler de et bilde av en truende økonomisk krise. Ikke for å forberede arbeiderklassen til kamp mot at kapitalen velter byrdene over på våre skuldre. Nei, tvert om for å innpode i klassen ideen om måtehold og kriseforlik. Propagandakverna til DNA maler igjen og igjen på noen myter som det er avgjørende at arbeidsfolk gjennomskuer og forkaster. De viktigste er:

- At lønnsøkninger skaper krise, fordi norsk industri ikke blir «konkurransedyktig».
- At det er lønnsøkninger som fører til inflasjon.
- At industrien ikke har råd til lønns-tillegg, og at de såkalte «nasjonal-økonomiske rammene» krever at kjøpekrafta fryses.
- At regjeringa «sikrer arbeidsplassene» når den setter tak på lønningene og overfører milliarder til industrien.

Målsettinga med DNAs politikk nå er å holde lønningene nede gjennom statsdiktat i lønnsoppgjøret. Hele kobbelet av arbeideraristokrater i fagbevegelsen skal mobiliseres til forsvar for kriseforliket. Lønnsglidninga skal bremses. Skattepengene som blir rana fra arbeidsfolk pumpes ut som subsidier til stor-kapitalen for at den skal holde profitten oppe under krise.

DNA markedsfører dette som en

politikk for å «sikre arbeidsplassene». Men i virkeligheten er det en politikk for at arbeiderklassen skal betale for kapitalens krise både gjennom lønnsnedslag og arbeidsløshet. Under kapitalismen har arbeiderklassen «sikkerhet» for en ting: nemlig at krisene følger på hverandre like sikkert som høst følger etter sommer. Og hver krise følges av oppgang, høykonjunktur og *ny* krise igjen. De regelmessige krisene skyldes at kapitalen alltid investerer der det i øyeblikket er størst profitt. Dette fører til overinvesteringer i forhold til markedet. Maskiner må stanses og porter slås igjen før det igjen blir «spillerom» for kapitalen. Kapitalistene legger ned bedrifter som gir liten eller ingen profitt, og kjemper samtidig for å slå *hverandre* over ende. Det er jakta på maksimal profitt som styrer det økonomiske livet under kapitalismen. Det gjelder både for den private kapitalen og for *staten*, som sjøl utbytter arbeidere og setter folk på gata.

Krise kan ikke «løses». Derfor må arbeiderklassen kjempe for den sosialistiske revolusjonen. Bare sosialismen kan avskaffe arbeidsløshet, inflasjon og kriser. I dette lønnsoppgjøret må arbeiderklassen stille krav for at kapitalen skal betale sin egen krise, og kjempe *for* arbeidsplassene *mot* regjeringa og de borgerlige «arbeiderpartiene», DNA, SV og «NKP».

HAR LØNNINGENE SKYLD I KRISA?

NAF og LO-ledelsen jamrer seg i kor over kapitalistenes «pengemangel». De vil ha det til at krisa skyldes lønningene, og at lønna må holdes nede for å «hindre arbeidsløshet». Dette er å snu saka på hodet. Sannheten er at investeringene har økt langt raskere enn kjøpekrafta de siste åra. Kapital har blitt sprøyta inn i de mest lønnsomme eller løfterike næringene. Da tankratene gikk himmelhøyt i 1973, investerte rederne som gale. Da oljeeventyret sto på trappene i -73/74, investerte verftene i en voldsom produksjon av forsyningsskip og rigger.

Rederne kjøpte i så stor stil at de blei nr. 2 etter USA på dette området. En innrømmelse av dette får vi av Nils J. Astrup, Norges største monopolkapitalist: «Vi har vært preget av saueflokkmentalitet. Dette viser ikke minst de voldsomme investeringer i borerigger og store tankskip.»

La oss se hvordan forholdet mellom forbruk og investeringer har utvikla seg i tida opp til den nåværende krisa. (Vi setter 1970 : 100). 'Privat forbruk' i tabellen omfatter *alt* privat forbruk, også borgerskapets.

	1970	1973	1974	1975	1976
Privat forbruk:	100	138	155	185	214
Investering:	100	138	180	211	260

(Nasjonalbudsjettet -74 og -77, løpende priser.)

Som vi ser; under høykonjunkturen i -74 og begynnelsen av -75, økte investeringene raskere enn kjøpekrafta. Mens investeringer og privat forbruk holdt følge i -73, var forholdet i 1974 180 til 155, og året etter 211 til 185. Investeringene gikk langt utover det kjøpedyktige markedet, og dermed fikk vi overproduksjon og avsetningsvansker i 1976, som nå er i ferd med å forverres. Disse talla er regjeringas egne tall. De avslører grundig bløffen om at «kjøpepresset» er årsak til krisa. De illustrerer at det er jakta på maksimal profitt som fører til overproduksjonskrisene.

Disse talla omfatter samfunnet som helhet, mens det foreløpig bare er spesielle bransjer i industrien som er kriseramma. Hvis vi ser spesielt på dem, og studerer forholdet mellom investering og utbetalt lønn, får vi samme konklusjon. I de kriseramma bransjene er det konsekvent sånn at produksjonskapasiteten under høykonjunkturen 1974—75 økte raskere, dels i rasende fart, mens lønningene på langt nær har utvikla seg tilsvarende. Nok en gang får vi bekrefta den svindelen det er å kaste skylda på høye lønninger når en skal forklare krisa.

	1970	1973	1974	1975	1976
Transportmidler (spes. skip)					
– investering	100	130	238	253	200
– lønn	100	143	170	207	230
Maskiner (boreriger, o.a.)					
– investering	100	253	498	561	515
– lønn	100	147	201	269	308
Jern, stål, ferroleg.					
– investering	100	115	201	224	282
– lønn	100	138	166	208	227
Treforedling					
– investering	100	60	144	265	177
– lønn	100	115	136	152	165
Sjøfart					
– investering	100	157	115	219	284
- Lønn	100	145	167	183	210

Kilde: Statistisk sentralbyrås Investeringsundersøkelser 1974–77, samt underlagsmateriale fra Sentralbyrået vedrørende lønnstall i nasjonalregnskapet 1970–76.

Overproduksjonskrise: Skip i opplag ved Holmestrand.

LØNN OG PRIS

Et hovedpoeng i propagandaen for kriseforlik er påstanden om at lønnsøkninger presser prisene i været. Men for det første veit alle arbeidere at det er prisene som raser foran og lønna som sleper etter. For det andre er det klart at lønna kan økes uten at prisene øker. Dersom et lønnsoppgjør fører til lønns tillegg betyr det at arbeiderklassen øker sin andel av de verdiene de sjøl skaper. Hvis kapitalisten deretter legger på prisen (med lønnsøkninga eller hvilken som helst annen unnskyldning), så må det betraktes som et angrep fra kapitalens side for å undergrave resultatene av lønnsoppgjøret. Dette skjer stadig, men ikke ut fra noen annen lovmessighet enn at monopolene jakter på maksimal profitt. Lønnsøkning uten prisstigning krever altså at arbeiderne reduserer merverdien som kapitalistene raner til seg.

Hva er grunnen til inflasjonen de siste åra? En viktig faktor er innføringa av momsen i 1970, som både Borten-regjeringa og DNA gikk inn for. For hver gang prisene øker fra en selger til en kjøper, øker de 20% *ekstra* på grunn av momsen. Ei anna årsak er den importerte prisstigninga, som utgjør bortimot fjerdeparten av prisstigninga i Norge. Staten skruer prisene opp gjennom stadig økte avgifter. De kapitalistiske monopolene presser prisene i været for å undergrave lønnsøkningene og slå til seg ekstra-profitt. Det kan de gjøre gjennom sin kontroll over markedet og makt over staten. Samtidig skaper staten inflasjon ved å la seddelpressene gå og utstede mer penger enn de verdiene som blir skapt i samfunnet, sånn at pengene synker i verdi.

Offentlig statistikk viser at lønna utgjør en ganske *lav* del av prisen. De siste åra har denne delen stått stille eller sunket. *I 1972 var lønna til arbeiderne i industrien 14,5% av vareprisene, i 1974 12,9% og i 1975 13%.*★

Dette er fakta som ingen kapitalist eller LO-pamp kan komme forbi. De beviser at det er bunnfalskt å gi lønnsøkninger «skylda» for prisstigninga. Et annet eksempel er prisstigninga i begynnelsen av 70-åra, som var på over 7,5% i året. Samtidig gikk reallønna *ned*. Det har også LO-ledelsen måttet innrømme. Hvordan kan da lønna ha «presset» prisene?

Se på et land med kjempe-inflasjon: I det fascistiske Chile stiger prisene med 100 til 200% i året, uten at noen kan påstå at lønningene er årsaka til det. Samtidig ser vi at i det sosialistiske Kina har lønningene økt jevnt helt siden frigjøringa i -49, mens prisene ikke har steget. På flere viktige varer er prisene faktisk satt ned!

Dette viser at prisstigning er et spørsmål om klassekamp. Arbeiderklassen kan ikke avskaffe prisstigning ved å avstå fra lønnsøkninger, sånn kapitalistene gjerne vil ha oss til å tru. Det vi kan gjøre, er å kreve prisstans og hard priskontroll, kjempe mot at staten skruer priser, skatter og avgifter i været og kreve at lønnsøkninger skal betales av profitten. Vi må kjempe mot det systemet som skaper inflasjonen, kapitalismen. Men *kontroll* med prisutviklinga kan arbeiderklassen bare få i en sosialistisk stat med planøkonomi.

★ *Kilde:* Industristatistikken 1975. Tabell 6. Basert på Store bedrifter (over 5 ansatte) i industri, bergverk (inkl. olje).

DET FINS PENGER

Mens både NAF, LO-toppen og DNA forsikrer at det ikke fins økonomisk «dekning» for lønnsøkninger, viser en kikk bak kulissene at kapitalistene forvalter enorme verdier som arbeiderklassen har skapt. Fakta viser at arbeidernes andel i det brutto nasjonalproduktet *minker*, mens kapitalens andel *øker*. I 1969 sto investeringene for 25% av nasjonalproduktet, i -76 var de steget til 37%. Fra 1973 til -76 økte investeringenes andel fra 30,3 til 37,4%. Samtidig økte det offentlige forbruket bare med 1%, og det private forbrukets andel sto stille (55%)! De enorme verdiene som kapitalistene forvalter til investeringer, satses ikke utfra folkets behov, men utfra hvor den største profitten ligger. Derfor skjer investeringene på en anarkistisk måte, og på en måte som fører til enorm *sløsing*.

For 1977 bereknes nasjonalproduktet å bli på 196 milliarder, mens det i -78 bereknes til 207 milliarder (i faste

priser). Det vil si at det vil være 11 nye milliarder å ta av i -78. Så det er penger nok. Når DNA hevder at de «nasjonal-økonomiske rammene» ikke tillater reelle lønnsøkninger, er det en bløff. Disse «rammene» utvides og omfordelles

akkurat som det passer kapitalen (gjennom lån og gjennom statsbudsjettet), og de verdiene som arbeiderne skaper øker stadig. Det brutto nasjonalproduktet øker mye raskere enn reallønna. Det er bare når arbeiderne krever lønnsøkninger at ramma er «låst». På denne måten forsvaret DNA-regjeringa kapitalistenes «rett» til en stadig økende del av verdiene i samfunnet.

Bankene har smelta sammen ned industrikapitalen til en mektig finanskapital som eier eller kontrollerer all viktig industri og forvalter enorme verdier. Samtidig som borgerskapet skriker seg hese om «dårlige tider» har bankene de siste åra fortsatt å betale ut vanlig utbytte til sine aksjonærer. Og dette skjer slett ikke ved å tære på bankenes kapital. Forretningsbankenes forvaltningskapital var i 1973 på 35,6 milliarder og i 1975 på 45,2 milliarder (ikke korrigert for prisstigning). (Bare en veldig liten del av dette er arbeidsfolks sparepenger.) Også dette avslører hykleriet om at det ikke er «rom» for lønnsøkning.

Et annet eksempel er Folketrygdfondet, som staten disponerer. På tross av at det både betales ut trygder og store pengegaver til kapitalistene fra dette fondet, har det steget kraftig. I 1972 var det på 5,2 milliarder, i -74 9,5 milliarder og i -75 12,3 milliarder (ikke pris-korrigert).

Borgerskapet og staten *eksporterer* også kapital til utlandet for å ta del i profittjakta på andre markeder og utbytte arbeiderne i andre land. I 1976 passerte kapitaleksporten 1 milliard kroner i direkte investeringer, og etter regjeringas planer vil den stige til 6

milliarder pr. år i begynnelsen av 80-åra. Disse investeringene skaffer kapitalistene store profitter, men de skaffer ikke en eneste arbeidsplass i Norge. Se for eksempel på Askim gum-mivarefabrikk, som har lagt ned bortimot 1 000 arbeidsplasser i Askim (de fleste kvinner), og oppretta fabrikk i Malaysia. Eller Borregård, som med statlig støtte flytter produksjonen til Brasil og går i kompaniskap med den fascistiske juntaen som har makta der. Et tredje eksempel er Tandberg, som med regjeringas velsignelse nedlegger fabrikker i Norge samtidig som de trapper opp helt tilsvarende produksjon i Skottland. Kapitaleksporten viser at hverken kapitalistene eller regjeringa bekymrer seg for å «sikre arbeidsplassene», og den viser også at det

fins penger. Kapitaleksporten er en fast del av profittjakta under imperialismen, og den står i motstrid til interessene til alle arbeidere. I Norge fører den til rasering av arbeidsplasser, og samtidig fører den til utbytting og undertrykking av andre folk, og til undergraving av deres økonomiske uavhengighet.

Når borgerskapet gjennom den evige jakta på maksimal profitt har frambrakt ei ny krise, skal byrdene bæres av arbeiderklassen og resten av det arbeidende folket. Profitten og utbyttinga skal holdes oppe. Dette er kjerna i propagandaen om at det «ikke fins penger». Dette reaksjonære programmet uttrykkes klart i Arbeiderbladet 18/8: «Pengene bør i denne situasjon i større grad brukes til investeringer enn til økt kjøpekraft.»

EKSEMPEL ET ORKLA: DET FINS PENGER

Orkla Industrier (gruver, og samtidig holdingselskap), er blant de bedriftene som har fått statlig støtte fra kopperfondet. Da arbeiderne der krevde 1,50 i timen våren -77, satte ledelsen seg steilt imot og sa de ikke hadde råd. Vi trekker fram dette eksemplet spesielt, fordi det faktisk er sånn at Orkla for tida går med underskudd. Eksemplet Orkla kan gi lærdommer til andre arbeidere som blir møtt med underskuddsregnskap fra kapitalister eller arbeideraristokrater når de stiller lønnskrav.

I 1975 gikk Orkla med et driftstap på 13 millioner.

Grunn: Overproduksjonskrise med 36% prisfall på kopper i -75 og samtidig synkende kurser på pundet. Vi hevder

likevel at Orkla kan gi lønnstillegg og at staten ikke skulle pøse arbeidsfolks skattepenger ut som støtte til Orkla. Hvorfor?

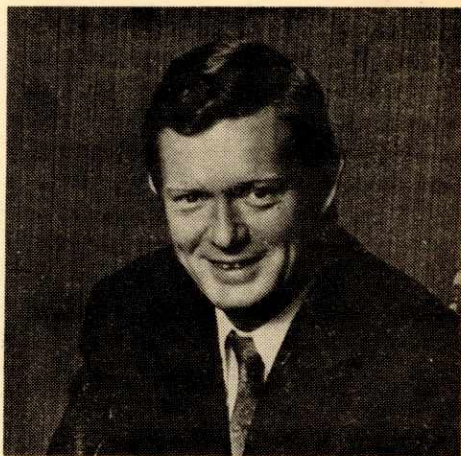
Orkla Industrier eies av *Astrup*, som er Norges største og mektigste monopolkapitalist. Fra århundreskiftet har eierne sugd profitt av orklaarbeidernes strev. Denne profitten er samla i store fonds og verdipapirer. Egenkapitalen er på 133 millioner, og av disse er minst 53 millioner skapt av arbeiderne på Orkla (80 millioner er aksjekapital). Disse enorme verdiene som kapitalisten *Astrup* kontrollerer, viser at Orkla «har råd».

Orkla vil innvende at de er bånnskrappt for likvider (rede penger). I en viss for-

stand er det rett, de har tatt opp lån og får statsstøtte for å finansiere lagrene de har brent inne med. Men i bunn og grunn er det falske toner. For Orkla sitter inne med svære aksjeposter, som er lette å omsette. 31/12 -75 var disse papirene verdt 175 millioner kroner! Bare i Norsk Hydro hadde de aksjer for 27 mill., og i Elkem for 21 mill.! Hvis Astrup solgte 0,3% av disse aksjene hvert år, så kunne han finansiere Orklaarbeidernes lønnskrav.

Astrups banker, DNC og Andresens bank, samt Storebrand, betaler ut utbytte som normalt. Kapitalen bak disse gigantene er merverdi skapt av arbeiderne på Orkla og i annen industri.

Eksemplet Orkla viser: Kapitalen har i årevis samla store verdier gjennom utbytting av arbeiderklassen. Når kapitalen rammes av en overproduksjonskrise som de sjøl har skapt gjennom jakta på maksimal profitt, prøver de å velte byrdene over på arbeidsfolk. I denne situasjonen må vårt krav være at *kapitalistene skal betale sin egen krise*. Samtidig viser det hvilket bunnløst klassesvik det er når LO-

Nils J. Astrup får millioner av DNA.

ledelsen og DNA presser lønna ned. Kleppe sier: «Vi er nødt til å sikre utsatte næringer... Det er ikke snakk om noen drastisk politikk, men det man må få til er rimelig neddemping av etterspørselen.» (Arb.bl. 18/8). Etterspørselen, det vil si reallønna skal «dempes», for at *profitten* ikke skal røres. Samtidig skal monopolene få arbeidsfolks skattepenger i gave fra DNA-regjeringa. Sånn handler et borgerlig «arbeider»-parti med regjeringsmakt.

DU JOBBER GRATIS

Hvis en kapitalist tilbød deg en jobb der du skulle få betalt for 1 1/2 time og jobbe 6 1/2 time gratis, ville du be han ryke og reise. Derfor blir det framstilt som om lønna arbeiderne får tilsvarer de verdier de skaper. Det som kapitalistene «får», og som går bl.a. til investeringer, spekulasjon, fondsavsetninger, aksjeutbytte og til kapitalistenes eget luksusforbruk, skal da tilsvare deres «bidrag» til produksjonen.

Men hvis alle Norges arbeidere la ned arbeidet i ett år, ville det ikke bli produsert noe som helst. *Det ville ikke bli skapt noen verdi*. Den kapitalen som borgerskapet setter inn, som maskiner, verktøy, råvarer og lokaler, er også produkter av produktivt arbeid fra andre arbeidere. At borgerskapet disponerer dem, skyldes at de eier produksjonsmidlene og dermed produktene av vårt arbeid.

Den verdien arbeiderne skaper

beregnes sånn: Salgsverdien av de varene de produserer minus innsats av råstoffer, energi og kapitalslit (som forøvrig i regelen overdrives). Den lønna vi får, er bare en del av denne verdien. Den andre delen, som Marx kalte *merverdien*, havner hos den «lokale» kapitalisten og hos handelskapitalen, bankene og staten. Denne delen av de verdiene som arbeiderne skaper, disponeres altså av borgerskapet. Den brukes til borgerskapets private underhold og til investeringer utfra ønsket om profitt. Den delen staten tar gjennom skatter og avgifter må også regnes til merverdien. Den borgerlige staten er

kapitalistenes redskap og bruker disse midlene for å opprettholde utbyttinga (pengestøtte til kapitalen, finansiering av et voldsapparat som er retta mot arbeiderklassen, utdanning utfra kapitalens behov osv.). Bare en begrensa del av statsinntektene går tilbake til arbeiderne.

Foran lønnsoppgjøret er det nyttig å undersøke åssen utbyttinga har utvikla seg de siste åra. Er det sånn at arbeiderne har fått en stadig større del av «kaka», som DNA prøver å gi inntrykk av. Eller er det omvendt? Tabellen under svarer på det:

	1974	1975	1976
Nyskapt verdi i industrien: (Omsetningsverdi minus råvarer, energi og kapitalslit)	31 215	38 250	44 676 mill. kr.
Disponibel lønn til arbeiderne: (Utbetalt lønn minus skatt og moms)	7 185	8 462	9 589 mill. kr.
Merverdi som industrikapitalen og staten raner til seg:	24 030	29 788	35 087 mill. kr.

Sjøl når du regner inn prisstigninga så ser vi at utbyttinga har økt jevnt disse tre åra. For å få et sammenliknbart uttrykk

for utbyttinga kan vi regne ut utbyttingsgraden i prosent, og får følgende resultat:

$$1974: \quad \frac{24\,030 \text{ (merverdi)} / 100}{7\,185 \text{ (nettolønn)}} = 334\%$$

$$1975: \quad \frac{29\,788 \text{ (merverdi)} / 100}{8\,462 \text{ (nettolønn)}} = 352\%$$

$$1976: \quad \frac{35\,087 \text{ (merverdi)} / 100}{9\,589 \text{ (nettolønn)}} = 366\%$$

Til sammenlikning var prosenten i 1967 279%

Aspengren har framstilt dette som gyldne år for arbeiderne. I virkeligheten er det borgerskapet som enda mer enn før spinner gull! Hvis vi omregner den delen arbeiderne disponerer og den delen kapitalistene og den borgerlige staten disponerer til deler av en arbeidsdag, får vi at arbeiderne jobba ca. 1 1/2 time for lønna og 6 1/2 time gratis!

Kilder: For 1974 og 1975, Industristatistikken 1975 (store bedrifter. Dvs. 98% av omsetninga) og «Aktuelle skattetall for 1976» Statistisk Sentralbyrå. For 1976, Bearbeidingsverdien er beregna på grunnlag av «Revidert

nasjonalbudsjett -77» tabell 4 i vedlegget. Kapitalslit er oppgitt av Statistisk Sentralbyrå, kontoret for nasjonalregnskapet. Lønn er fra «LO Informasjon» nr. 1—2 1977, tabell 12.

Utbyttingsgraden har vi altså regna ut på grunnlag av borgerskapets egne tall. De inneholder en rekke feilkilder som gir et penere bilde av virkeligheten. F.eks. kjenner alle til reglene for avskrivning (kapitalslit) som er slik at bedriftene kan nedskrive produksjonsutstyr til 0 i verdi i løpet av kort tid, mens utstyret fortsatt er fullt ut brukbart for mange år framover.

DNA OG ARBEIDSLØSHETEN

«For Arbeiderpartiet er arbeid for alle det fremste mål for den økonomiske politikken — nå som alltid.» Disse velklingende tonene lød fra Reiulf Steen da han på DNAs pressekonferanse la fram det de kaller «Arbeiderpartiets strategi for sikre arbeidsplasser». Dette frekke utspillet kom både som et ledd i valgkampen, og som startskuddet på en politisk kampanje for å overtale de fagorganiserte til å finne seg i statlige tvangstiltak for å holde lønna nede. Sentralt i denne propagandaen er påstanden om at lønnsøkningene er skyld i eksportindustriens problemer, og at arbeidsfolk må betale med mindre i posen for å hindre arbeidsløshet i disse bransjene. Det er ting vi har svart på tidligere i dette heftet. Men hva er egentlig realitetene bak DNAs voldsomme sjølskryt om at

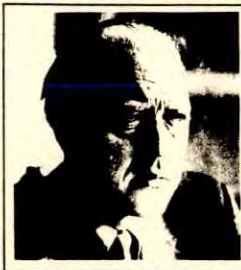
de har hindra og fortsatt vil hindre arbeidsløshet?

DNA-regjeringa svindler med arbeidsløshets-talla. De hevder at arbeidsløsheten er på 11—12 000 (aug. -77), og sier det er enestående lavt i Vest-Europa. Det er riktig at den kapitalistiske krisa hittil har skapt større arbeidsløshet i andre land. Men den statistikken regjeringa holder seg til, Arbeidsdirektoratets tall, viser bare de som regelmessig registrerer seg og søker arbeid gjennom arbeidskontorene. Ungdom som er «nye» på arbeidsmarkedet og som regjeringa nekter trygd, lar ofte være å registrere seg. De blir ikke talt med. Heller ikke kvinner som ønsker jobb, men som ikke søker bl.a. fordi det er håpløst å få jobb på hjemstedet, ikke plass i daghjem osv.

6 REPORTASJE

ARBEIDERBLADET ONSDAG 17. AUGUST 1977

Odvar Nordli: Både målene og løftene står fast

Regjeringens fremste mål er arbeid til alle

■ Det er fortsatt Regjeringens mål å sikre full sysselsetting i årene fremover. Den internasjonale økonomiske situasjon stiller større krav til vår hjemlige motjonkunnskap, men Regjeringen er innstilt på å ta i bruk de virkemidler som er nødvendige for å sikre hovedmålet: full sysselsetting. Selv om de internasjonale kon-

junkturene fremdeles er ugunstige ser Regjeringen ingen grunn til å revurdere de mål som er satt opp i Regjeringens langtidsprogram, heller ikke inntektsmålsettingene verken for lønnsatkerne, pensjonistene, jordbrukerne eller fiskerne.

■ Det er statsminister Odvar Nordli som gjør

dette klart i et intervju med Arbeiderbladet etter at søkelyset de siste dagene er satt på de virkningene den langvarige internasjonale økonomiske krisen vil få på norsk økonomi. Om årsaken til at Regjeringen i en valgkampid går ut med et uaninket bilde av den økonomiske situasjonen, sier Nordli:

— Jeg finner det galt om vi ikke foran et valg i september 1977.

— For Regjeringen er det viktigste å sikre full sysselsetting. Selv om

gansasjonen og næringsorganisasjonene.

— Vi dette veka om på de mål

anet er at situasjonen i internasjonal økonomi går det nødvendig å vurdere forutsetningene internt i økonomien. De totale mål for

fram at mer representanten de siste fire årene har det med å 50 per år, må vi være forberedt på

dempe i forhold til de siste fire årene? — Det har sammenheng med

Bløffen om «trygge arbeidsplasser»: et agn for at arbeidsfolk skal svelge lønnsnedslag

Undersøkelser blant kvinner i alderen 16—70 viste at 40% av de hjemmeverende kvinnene ønska arbeid om de kunne få. Etter talla på hjemmeverende kvinner i 1970 (619 195 hjemmeverende, ifølge Statistisk Årbok), skulle dette bli ca. 247 000. Regjeringa nevner heller ikke de som er tvangspensjonert eller uføretrygda for at statistikken skal se pen ut. I 1976 var det 146 441 uføretrygda, og mange av dem både kan og vil jobbe, men kapitalen trenger dem ikke. DNAs parole «Arbeid til alle» er en hån mot disse kvinnene, mot de trygda som ønsker jobb, mot ungdom som «tvangsoppbevares» på skoler og kurs, og sjølsagt mot de som er arbeidsløse i snevrere mening.

Når det gjelder de som aktivt leter etter arbeid, har altså regjeringa valgt de peneste talla de kan finne. Mens DNA snakker om 11 000, viser Statistisk Sentralbyrå Arbeidskraftundersøkelse langt høyere tall. Ifølge dem var det i

første kvartal i år 24 000 som søkte arbeid og var uten inntekt. I annet kvartal var tallet 35 000. Dette viser at også den åpne arbeidsløsheten er langt større enn DNA vil innrømme.

Dessuten er det noe som heter «delvis arbeidsløse», som hever dagpenger i en viss utstrekning. Dette gjelder bl.a. permitterte folk som går på redusert tid. 31/7 -77 utgjorde disse 6 565, 1 072 flere enn på samme tid i fjor. (Kilde: Arbeidsdirektoratet) I perioden januar til juli 1977 blei 1 292 personer oppsagt, 14 844 permitterte og 3 204 ramma av driftsinnskrenkninger. Tilsammen er dette en økning på over 10 000 i forhold til samme periode i fjor.

Flere av de landa DNA-regjeringa ynder å sammenlikne seg med, f.eks. USA, har flere av de gruppene vi har nevnt med i talla på arbeidsløse.

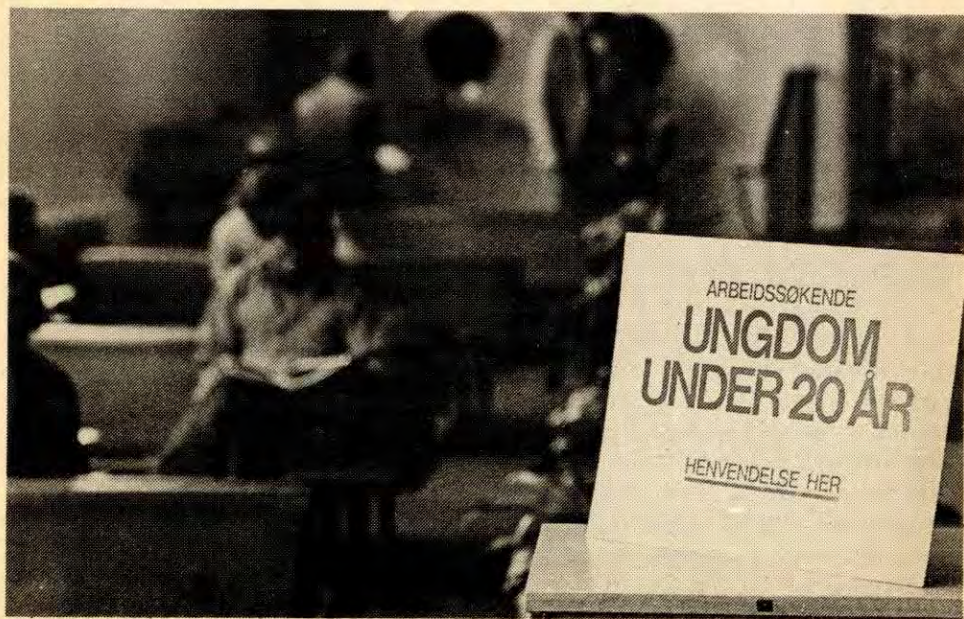
Den virkelige arbeidsløsheten i det DNA-styrte Norge, etter nær 30 år med en såkalt «arbeiderregjering» som har

styrt landet til kapitalistenes beste, er altså på flere ti-tusener, når vi *ikke* rekner de store gruppene som er satt helt utafor arbeidsmarkedet. Og Arbeidsdirektoratet, som opererer med et så lavt tall som 11 000, berekner at arbeidsløsheten vil øke til 21 000 i desember. Når Steen og co. ser dette som et «godt resultat», sier det alt om hvilken klasse de tjener.

Regjeringa er sjøl med på å *øke* arbeidsløsheten. Alle skjønner jo hvilken innvirkning det vil få på arbeidsmarkedet at 5 000 arbeidsplasser i Televerket rasjonaliseres bort. Eller at 7 jernbanelinjer nedlegges, som et regjeringsoppnevnt utvalg har foreslått. Når DNA nå vil dempe «kjøpepresset», noe som helt sikkert vil innebære *nedgang* i reallønna for flere grupper arbeidere, vil dette igjen bidra til å skjerpe krisa og skape økt arbeidsløshet. Fordi

«senka kjøpepress» betyr mindre marked for forbruksvarer, og dermed kapitalflukt og krise. DNAs kronargument for kriseforliket er at det setter staten i stand til å pumpe penger inn i spesielt kriseramma industrier, og at dette har hindra arbeidsløshet i stor skala.

Men sannheten er at når staten finansierer kapitalistene er det for å berge profitten, ikke arbeidsplassene. Mange eksempler kan bevise det. Se f.eks. på firmaet Høyer Ellefsen, som staten kjøpte av Reksten. Etter dette eierskiftet, blir 200 arbeidere sparka i Norwegian Contractors, som igjen eies av Høyer Ellefsen! Eller Tandberg-konsernet der staten har gått inn og plassert DNA-duoen Finn Lied og Jens Chr. Hauge i styret. Hittil har 770 fått sparken, og ennå er mange hundre oppsigelser varsla.

Her skal det bli trangt om DNA-regjeringa får viljen sin.

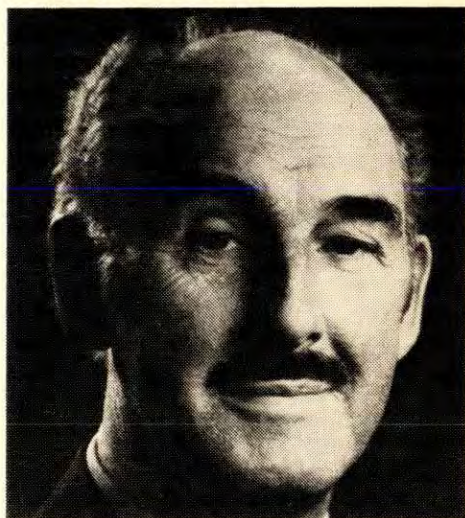
STATSGARANTIENE TIL ANKERLØKKEN

Ankerløkken-gruppa var i 1975 det 34. største industrikonsern i Norge, med 1432 ansatte og en omsetning på 472 millioner. Konsernet eies av familien Aaserud. Aaserud blei berømt våren -77, da Dagbladet avslørte at kriminalpolitiet på vegne av Norges Bank, Toll-direktoratet og skattedirektøren etterforska Ankerløkken for en gigantisk svindelmanøver: Minimum 30 millioner er på 7 år overført til et holdningselskap i Sveits (Trascandia AG). Det er gjort ved at Trascandia formelt eier patentene som Ankerløkken bygger etter.

Disse selges til overpris til fabrikken i Norge, og på denne måten blir over-skuddet på Ankerløkken mindre på papiert og samtidig unndras skatt og avgifter. Mens kriminalpolitiet etterforsker Aaseruds svindel, stapper DNA-toppene ved hjelp av staten lommene hans fulle av penger! Aaserud har mot-tatt:

- Garanti på utenlandslån på 90 millioner fra Handelsdepartementet og «gullgutten» Bakke.

- Lån på 15 millioner fra Låneinsti-tuttet for Skipsbyggeriene. Og ved sida

Direktør Ole Aaserud på Ankerløkken.

av dette distriktsutbyggingslån fra Indu-stridepartementet og Gjerde og ulike former for støtte fra milliardpakka som er avsatt til skipsverftseierne.

Også Aaserud sier det er dårlige tider og krever «måtehold» fra arbeiderne på Ankerløkken!

EKSPORTINDUSTRIEN, DNAs SYKEMOR

«Vi er nødt til å innrette oss slik at eksportindustriene kan klare seg ... Vi er nødt til å dempe kostnadsutviklingen dersom vi skal komme igjennom de økonomiske problemene uten for store strukturendringer.» (Per Kleppe i Arbeiderbladet 18/8!) Disse tangentene hamrer DNA på hver dag for å begrunne kombioppgjør og lønnsnedslag. Men den krisa som i dag rammer deler av eksportindustrien, skyldes slett ikke at

lønningene er «for høye». Den skyldes at den kapitalistiske overproduksjons-krisa er *internasjonal*, og at det er djup krise og dermed markedsproblem i de landa vi eksporterer til. Sjøl Skånland-utvalget, som lanserte kombioppgjøret (enstemmig, bl.a. med LOs nye nestformann Haraldseth som medlem), våga ikke påstå at eksportkrisa kommer av lønnsøkning. Utvalget sier at de norske monopolenes markedsandel i Europa vil

avhenge av råvaresituasjonen og sammensettninga av eksporten, og uttaler så: «Dessuten må en regne med at konkurranseevnen er avhengig av mange andre forhold enn utviklingen i lønnskostnader og produktivitet.» Har ikke Kleppe lest Skånlandutvalgets arbeiderfiendtlige innstilling? Sikkert, men for å presse gjennom kriseforliket velger han tydeligvis å late som det motsatte. Og som vi har vist tidligere i heftet, er det faktisk sånn at de siste åra har lønningene utgjort en *synkende* del av vareprisen.

Når DNA i tida framover propagerer for «måtehold» fra arbeidernes side for å «sikre arbeidsplassene», er det svært nyttig å kaste et blikk ut i Europa. OECDs tall for 1976 viser at Frankrike, Belgia og Nederland i fjor hadde minimale lønnsøkninger og samtidig rekordstor arbeidsløshet. *Og ifølge OECD hadde England verdens nest laveste lønnsøkning og verdens tredje høyeste arbeidsløshet.* Så mye for teoriene om at lønnsøkning fører til arbeidsløshet!

«LIVSSTANDARD» OG LØNNSNEDSLAG

I LOs nye handlingsprogram lanseres floskelen «livsstandard». Bak en flom av reinheklela direktørpreik om hvor «høy» levestandard arbeiderne har «fått», brukes dette slagordet til å motarbeide lønnskampen. Nå heter det at LO skal «prioritere livsstandard», altså foran lønnsøkning, eller rettere sagt, sammen med lønnsnedslag. Denne manøvreren er så åpenbart reaksjonær at den fikk *Libertastil* å skrive følgende i et telegram til kongressen: «Like gledelig er Aspengrens ord om måtehold i krav til høyere lønninger, hans meninger om vårt næringslivs konkurranseevne og fremfor alt setter vi pris på hans sterke appell om å arbeide for en bedre livsstandard.» (!) Tydeligere kan det ikke sies at livsstandard-ballongen er ekte høyre-politikk.

I disse krisetider omfavner DNA de arbeiderfiendtlige teoriene til Erik Damman om at arbeiderklassen ikke skal ha økt levestandard. Med andre ord: Kapitalen skal ha økt profitt, for det vil

alltid bli resultatet, uansett hva enkelte blåøyde trur. Kleppe sier om «Fremtiden i våre hender»: «Jeg har stor sympati for en del av bevegelsens filosofi — når det gjelder dette med å ønske en begrensning i veksten av materielt behov.»

Det er viktig at alle arbeidere gjennomskuer bløffen om livsstandard. For i virkeligheten er det jo slett ikke sånn at vi til «gjengjeld» for lavere lønn får bedre livsstandard. Tvert om, den samme regjeringa som snakker om livsstandard er ansvarlig for rovdrifta i Nordsjøen, der hundrevis av arbeideres liv settes på spill for at oljemonopolene skal tjene store og raske kroner. Det er de samme som *ikke* ville ta inn i den nye arbeidsmiljølova arbeiderklassens krav om omvendt bevisbyrde, det vil si at kapitalisten skal bevise at et stoff ikke er giftig før du kan tvinges til å jobbe med det. DNAs politikk burde hete «Verken levestandard eller livsstandard — økt profitt til kapitalen»!

SV OG «NKP» FOR KRISEFORLIK

Både SV og «NKP» har sendt ut kriseprogrammer der de kappes med DNA om å skjønne kapitalismen og den borgerlige staten. SV under etiketten «SVs 10-punktsaksjon for sikre arbeidsplasser». «NKP» hevder at «Arbeidsløshet og prisstigning kan unngås: 'NKP' med alternativ for å møte krisen». Begge programmene er sydd over samme lest. Det de har til felles er bl.a.:

— De framstiller DNA som et parti som ønsker å hindre arbeidsløshet, men som ikke «går langt nok». SVs faglige leder, Bjørgulv Froyn, gir DNA-regjeringa følgende attest: «Regjeringas tiltak for å sikre lønna arbeid for alle er høyst utilstrekkelige».

— Den borgerlige staten framstilles som en «beskytter» for arbeidsfolk, i stedet for å peke på at staten er en fiende som bl.a. sjøl produserer arbeidsløshet.

— Programmene inneholder *ingen* oppfordringer til arbeiderklassen om å *kjempe* mot kapitalen. Lønnskamp, streiker og okkupasjoner passer tydeligvis dårlig i disse «arbeiderpartienes» kriseplan.

— De kaster arbeidsfolk blår i øynene ved å framstille det som om kriser og arbeidsløshet kan unngås under kapitalismen, som om mange stemmer på disse partiene er med på å «oppeheve» kapitalismens lover. Dette er ikke annet enn skjønnmaling av kapitalismen, og det er typisk når «NKP» markedsfører programmet sitt under det ha-stemte slagordet «Ny kurs for Norge».

— De bruker programmene til å be folk stemme på SV og «NKP», for å sikre den arbeiderfiendtlige A-regjeringa. Reidar T. Larsen sier om forutsetninga

for kriseprogrammet: «Det er klart det er en forutsetning at Arbeiderpartiet og SV får flertall på det kommende Storting».

Noen av de konkrete forslaga i programmene er sjølsagt riktige, f.eks. krever begge partier forlengelse av Nordlandsbanen. Men så lenge disse forslaga skal gjennomføres av A-regjering med støtte fra henholdsvis SV og «NKP», blir de ikke annet enn billig *valgflesk*.

SVs program følger opp DNAs subsidiering av kapitalistene. Programmet krever «Fortsatt offentlig støtte til nyetableringer i distriktet». Froyn lover at «Når det gjelder statlig støtte til utsatt industri, er også SV villig til å yte tilskudd til disse for at arbeidsplassene skal opprettholdes». Dette sier de *uten* å kreve at kapitalistene skal punge ut av

FRIHETEN 2 ganger i uka!

Arbeidsløshet og prisstigning kan unngås:

NKP med alternativ for å møte krisen

• Situasjonen er nå at vi står overfor truselen om massearbeidsløshet også i vårt land. Denne utfordringen til den norske arbeiderklassen stiller kravet om en NY KURS FOR NORGE på dagsordenen.

Alle forslag fra arbeidsskøperne om å redusere realløna ved neste tariffoppgjør må avvises. Prisstigninga som vil følge av devalueringa må kompenseres fullt ut. Dette er lønnskravet.

fordrer NKP regjeringa, fagbevegelsen og de øvrige arbeiderpartiene til å ta standpunkt til en rekke retningsslinjer for den økonomiske politikk som kommunistpartiet staker ut i sin uttalelse.

politikk som betyr arbeidsløshet og reduksjon i folks levestandard.

• Kravet i dag er som for 40 år siden: «Hele folket i arbeid», men vi vet nå at dette ikke kan realiseres uten fundamentale endringer.

«NKP» overgår DNA i løftepolitikk og skjønnmaling av kapitalismen.

den merverdien de har rana til seg gjennom en årrekke, og *uten* å kreve at kapitalistene skal betale dette «gildet» gjennom kraftig skatteøkning. I det hele tatt er SVs program prega av at de sprer propagandaen om at kapitalistene er «blakke». Den samme rørende om-tanken kommer til syne når Froyn lover å «styrke de bedriftene som er arbeidskraftkrevende». Det er ord som nok vil varme i direksjonsromma i NNN- og Teko-bedriftene.

SVs eneste betingelse for statsstøtte til kapitalen er «offentlig representasjon i bedriftens styre og utvidet styringsrett for de ansatte» (10-punktsaksjonen). Froyn hevder tilmed at dette vil «hindre spekulativ virksomhet fra kapitaleierne». Sånn viser SV sin kjærlighet for den borgerlige staten («offentlig representasjon»), en stat som på alle måter er kapitalistenes redskap og arbeidernes fiende. «Utvidet styringsrett» betyr ikke annet enn å knytte fagforeningene enda nærmere kapitalen, ved å plassere flere arbeideraristokrater i bedriftenes ledelse sånn at de kan være med å ta ansvar for utbygtinga. «NKP» vil også utnytte krisa

til å styrke forbindelsene mellom borgerskapet i Norge og det nye borgerskapet i revisjonist-landa i Øst-Europa. De krever derfor at «Mer av vår handel må kanaliseres til de krisefrie markeder i de sosialistiske land». Forøvrig har alle disse landa med gjeninnføringa av kapitalismen også gjeninnført arbeidsløshet, inflasjon og utenlandsgjeld. Så mye for de «krisefrie markeder».

SVs program innledes med følgende ord: «Derfor må kampen for arbeid være knyttet til kampen for sosialismen». Kriseprogrammet avslører at SVs «sosialisme» er kapitalisme med kapitalistisk statseiendom. Måten SV «knytter kampen for arbeid til kampen for sosialismen» er nemlig ikke annet enn den gamle lekse om «offentlig representasjon», «statlig overtakelse av banker, investerings- og forsikrings-selskaper, og «statlig overtaking av nøkkelindustrien». Denne typen «sosialisme» kjenner arbeiderne på Jernverket, Hydro og i NSB godt til. Det er den borgerlige statens utbygting av arbeiderklassen. Derfor er SVs kriseprogram et program for kapitalisme, og det vil aldri føre til

et har vært en... kegang gjen... tårsperiode... let på slike... Oslo helt... SVs før... ty Tid.

Regjeringens tiltak er utilstrekkelige:

Slik vil SV sikre arbeidsplassene:

— Regjeringas tiltak for å sikre læssa arbeid for alle er høyst utilstrekkelig. Vi er inne i en økonomisk krise som vil føre til enda mer arbeidsløshet enn

tidspensjon eller uarepensjon. Alle de som ønsker å arbeide uten å kunne få arbeid. De er ikke med i statistikken, og det dreier seg om i alt over en kvart million mennesker.

«sikre arbeidsplasser». Alle de tre borgerlige «arbeiderpartiene», DNA, SV og det såkalte «NKP», viser gjennom sine kriseprogrammer at de er forsvarende av kapitalismen og borgerskapet. De forener seg i ønsket om å få makt til å administrere kapitalismen og utbytte arbeiderklassen. Derfor blir ar-

beiderklassens kamp mot kapitalens forsøk på å velte byrdene av krisa over på våre skuldre også en kamp mot disse partiene.

(Alle sitatene i dette avsnittet er fra «Ny Tid» nr. 33 og 34 1977, og «Friheten» nr. 38 1977.)

REGJERINGAS POLITIKK SKJERPER KRISA!

DNA og statens økonomiske politikk er å subsidiere kapitalen og sikre profitten. Dette er den absolutte og overordnede målsettinga for alt regjeringa foretar seg. Det er riktig at krisa ikke har slått så hardt ut i norsk økonomi som i det øvrige Europa. En årsak til dette er at regjeringa har kunnet ta oljeinntektene på forskudd gjennom svære lån og subsidiere produksjon for lager. Bl.a. derfor er ikke arbeidsløsheten så stor i Norge. Men å snakke om full sysselsetting i Norge i dag er triksing med tall, slik vi har vist foran. Hva er årsaka til at DNA-regjeringa har stått for denne politikken? Er det for å «sikre arbeids-

plassene»? Nei. Regjeringa har håpet å kunne subsidiere seg gjennom krisa og stå med fulle lagre når oppgangen og hogkonjunktura kom. Slik ville de skape ekstra stor profitt for kapitalen når de bedre tidene viste seg. Når staten en sjelden gang skjeler til arbeidsfolks behov og krav, har det ingenting med god vilje å gjøre. Oljepengene har gjort det mulig for monopolkapitalens stat å kjøpe seg et visst pusterom for klassekamp mot krisa. Det er frykten for «uro» i arbeiderklassen som har fått regjeringa til å bruke mindre deler av låna til å hindre at krisa fikk slå ut for fullt på arbeidsfolks levekår.

UTENLANDSGJELDA BETYR ØKT UTBYTTING

Men regjeringas politikk har vært en utsettelsespolitikk. De har dradd seg sjøl opp etter håret og vil falle desto hardere. Oppgangen har vært uhyre svak, og hogkonjunktura har uteblitt. Det kapitalistiske Norge er på full fart inn i ei ny krise og det med stappfulle lagre! Dermed vil DNA-regjeringas politikk for den forrige krisa slå tilbake som en boomerang med dobbelt styrke. Utenlandsgjelda — som har vært framstilt som en slags krisehjelp til arbeids-

folk — er ikke annet enn en finurlig måte å øke utbyttinga på. Når gjelda skal betales, så skal det også betales *renter*. Men hvem skal betale dem? De private monopolene og statsmonopolene, hverken kan eller vil *senke* profitten for å betale de ekstra rentene. De dirigeres av grunnlova i kapitalismen: jakta på maksimal profitt. Dermed vil nettopp utenlandsgjelda bety økt utbytting av arbeiderklassen i tida som kommer.

SENKA FORBRUK SKJERPER KRISA FOR ARBEIDSFOLK

Som et middel til å opprettholde profitten, går DNA-regjeringa inn for «dempet forbruk», eller på godt norsk: Lønnsnedslag. Men alle kan se at senka lønninger betyr mindre kjøpekraft. Dermed vil bedriftene — spesielt i konsumvareindustrien — få ytterligere vansker med å få avsetning for varene sine. Lønnsnedslag skjerper derfor samtidig krisa og setter flere arbeidsplasser i fare. Dette skjer ikke fordi kapitalistene og

regjeringa «tar feil». Det er et uttrykk for de uløselige motsigelsene i den kapitalistiske økonomien. Kapitalen *må* senke lønnene for å holde profitten oppe. De *må* sanere industrigreiner og gammelt produksjonsutstyr for å kunne begynne på oppgangen igjen. Det såkalte «dempet forbruk» er såleis et ytterligere bevis på at det er profitten som er regjeringas hjertebar.

DNA-REGJERINGA VIL ØKE ARBEIDSLØSHETEN

Regjeringa ser nå hvilken vei det bærer. Og det er bakgrunnen for deres krisevarsler og krav om måtehold fra arbeiderklassen. De prater fortsatt om «full sysselsetting» men når de presenterer sine krisetiltak, så skinner det klart igjennom: Regjeringa går nå inn for en «begrensa sanering». Dvs. nedlegging av industri der profitten er liten. De snakker om «fortsatt høyt investeringsnivå», men det skal investeres i «fremtidsrettet industri», i produksjonsutstyr som har et høyt teknologisk nivå og er egna til å «omstille seg raskt etter markeds-situasjonen». Dette betyr også nedlegging av arbeidsplasser. Televerket er et eksempel på denne politikken i praksis. Der investerer man i utstyr med

høyt teknologisk nivå — automatiske teletastasjoner — og nedlegger 5 000 kvinnearbeidsplasser i distriktene!

Denne politikken lar seg ikke lenger skjule og Einar Førde (stortingsmann for DNA) uttalte til Dagbladet 27/8: «Full sysselsetting er umulig på lengre sikt hvis krisa fortsetter». Falskheten i DNAs demagogi om «sikre arbeidsplasser» blei ytterligere bekrefta på LO-kongressen i vår. Der gikk DNA-, SV- og «NKP»-folka *mot* krav om forbud mot tvungen overtid, forkorting av arbeidsdagen og frivillig 60-års pensjonsalder. Alle skjønner at disse krava vil kunne svekke utviklinga av arbeidsløsheten dersom de blei gjennomført.

«STATLIG STYRING» ER MONOPOLENES POLITIKK

DNA, SV og «NKP»s resept for krisa er mer statlig styring, statsovertaking av bedrifter, kredittinstitusjoner, banker

osv. SV og «NKP» kaller tilmed dette for «sosialistiske tiltak» og «NKP» legger flott til: «Ny kurs for Norge»!

Kanskje de vil fortelle oss at Årdal-Sunndal Verk blei kapitalistisk da ALCAN kjøpte det og sosialistisk da staten kjøpte det igjen? I tilfelle har arbeiderne på ÅSV god grunn til å spørre hva som er forskjellen på kapitalisme og SV/«NKP»s «sosialisme»! Nettopp, det er ingen forskjell. Statsmonopol-kapitalismen er monopolenes politikk for å sikre profitten og bruke statsapparatet sitt stadig mer aktivt i den økono-

miske politikken og i undertrykkinga av arbeiderklassen.

Statsmonopol-kapitalismen kan ikke forhindre anarkiet i produksjonen eller innføre planøkonomi. Jakta på profitt er fortsatt lede-tråden. Om det er private eller statlige bedrifter som driver jakta, forandrer ikke en tøddel på dette forholdet. Eller for å si det med Kleppe: «Vårt næringsliv er fortsatt basert på lønnsomhet» (Arbeiderbladet 18/8).

MØT OPPSIGELSER MED KLASSEKAMP

Så lenge kapitalismen eksisterer er det umulig å forhindre arbeidsløshet.

Arbeidsløsheten er en nødvendig del av det kapitalistiske systemet. Kapitalen trenger en arme av reservearbeidskraft som den kan sette inn i produksjonen i oppgang og under høgkonjunktur, og settes på gata i krise og depresjon. Arbeidsløsheten er like lovmessig bestemt

som sjølve krisene under kapitalismen. Bare et sosialistisk samfunn med planøkonomi der hele produksjonen dirigeres utfra samfunnets behov, kan gjøre slutt på arbeidsløsheten.

Men om arbeiderklassen ikke kjemper mot arbeidsløsheten, blir den et hjelpeløst offer. En kjempende arbeiderklasse kan oppnå visse innrømmelser fra

Talsmennene til aksjonskomiteen ved N. Jacobsen i Hokksund.

staten og kapitalen og forhindre en del av de verste angrepa på retten til arbeid. Arbeideraristokratene og revisjonistene ber arbeiderklassen om å forholde seg rolig og legge sin skjebne i den kapitalistiske statens hender. Som kapitalen sjøl frykter de en aktiv arbeiderklasse som setter hardt mot hardt.

ARBEIDERNE PÅ URFABRIKKEN LIP I FRANKRIKE — ET VIKTIG EKSEMPEL

I 1973 ville bedriftsledelsen ved urfabrikken LIP i Besancon, Frankrike, foreta «omstruktureringer», dvs. innskrenkinger og oppsigelser. Arbeiderne satte seg resolutt ned foran maskinene og nekta bedriftsherrene å fjerne dem.

Direktørene spilte på velkjente toner: «Vi er alle i samme båt og vi må gå sammen om å få den til å flyte.» Men arbeiderne svarte: «Vi vet dere har klar en plan for oppsigelser, vi nekter å gå inn på noe samarbeid om den.»

Etter 24 dagers grundig diskusjon blant arbeiderne ble det en solid enighet om grunnlaget for aksjon: «Ingen oppsigelser! — Ingen innskrenkninger!» På dette grunnlaget utvikla kampen seg raskt fra gå sakte-aksjon til full streik.

Innskrenkningene på LIP var en trusel mot bosettinga i hele distriktet og arbeiderne gikk raskt ut og mobiliserte lokalbefolkninga. Resultatet i første omgang blei en demonstrasjon med 5 000 deltakere.

Slik kamp er relativt lite utvikla her i Norge. Men det fins utallige eksempler å lære av fra arbeidere i andre land. Vi kan ikke her legge fram noe ferdig program for hvordan kampen skal føres, men vi vil trekke fram noen erfaringer.

På et møte med bedriftsledelsen tok arbeiderne representantene for ledelsen som gisler. Bl.a. førte dette til at de fikk hand om bøkene og kapitalistens planer. De avslørte at direkte lønnsnedslag og tukling med akkordene var en del av planen.

Staten satte inn det berykta opprørs-politiet i et brutalt angrep på bedriften. Gislene ble satt fri, men arbeiderne sto fast. Opprørs-politiet kom ingen vei med dem og måtte gi opp i den omgangen.

Arbeiderne sikra seg deretter lagrene av ur og tok pant i dem. Befolkninga ga sin fulle støtte og viste det i den største demonstrasjonen i Besancons historie: 15 000 deltok!

2 måneder etter at aksjonen starta, tok arbeiderne til å produsere ur i bedriften og solgte dem til selvkost. Arbeidsfolk fra hele Frankrike kom til Besancon for å lære av arbeidernes heltmodige kamp og støtte dem ved å kjøpe klokker.

ET STRÅLENDE EKSEMPEL, MEN IKKE SOSIALISME

Slik viste arbeiderne konkret at arbeiderklassen ikke trenger kapitalister og kupongklippere. De er snyltere på ar-

beidernes arbeid. Men LIP-arbeiderne hadde ingen illusjoner om at de hadde oppretta en form for sjølstyre eller

«sosialisme». De var fullt ut klar over at det var umulig å opprettholde en bedrift på denne måten som en «øy» i et kapitalistisk samfunn og med hele statens voldsapparat mot seg. De starta produksjonen utfra nødvendighet for å skaffe seg et inntektsgrunnlag og som en del av kampen mot nedleggelsene.

LIP-arbeiderne sitt eksempel førte

videre tradisjonene fra bedrifts-okkupasjoner i Italia i 20-åra og spredde seg over hele Frankrike og til andre land i Europa. I år gikk arbeiderne på en grammofonfabrikk like utafor Lyon i Frankrike til sin andre bedrifts-okkupasjon. Den første — i 1975 — vant de etter 9 måneders okkupasjon, uten en eneste oppsigelse!

VIKTIGE LÆRDOMMER

LIP-arbeidernes eksempel taler for seg sjøl. La oss likevel kort oppsummere de viktigste erfaringene:

— LIP-arbeidernes aksjon bygde på grundig diskusjon blant arbeiderne, derfor var enheten sterk. Alle arbeiderne var aktivt med i arbeidet og de hadde hele tida sjøl kontrollen gjennom

allmannamøter og sin egen, demokratisk valgte aksjonsledelse.

— Kampen deres strakte seg over et stort spekter av aksjonsformer. Mange av disse kan hver for seg være tilstrekkelige, alt etter den konkrete situasjonen:

- Politisk streik mot innskrenk-

LIP-arbeiderne holder representanter for bedriftsledelsen tilbake som gisler.

ningene!

- Mobilisering av lokalbefolkninga til aksjon for å bevare arbeidsplassene i distriktet. Det har vi også eksempler på her i landet, fra kampen i Tyssedal utafor Odda på Vestlandet.

- Ta pant i lagrene. Når kapitalister finner det for godt å nedlegge en bedrift, eller begynne med innskrenkninger, sitter han igjen med hele lageret av varer som arbeiderne har produsert, mens arbeiderne står uten jobb, og inntektsmuligheter. Slik fungerer den såkalte

«lik rett for alle» under kapitalismen. Bedriftsherren kan fortsette å tjene penger på «sin eiendom», de varelagrene som arbeiderne har bygd opp. Og arbeideren er «fri» til å selge sin eiendom, arbeidskrafta, i en annen by, til enda en utsuger. LIP-arbeiderne *tok* sin rett og ga blaffen i formalitetene til borgerskapet.

- Okkupasjon av bedriften pluss opprettholding av produksjonen for eget salg.

MOT ALL REFORMISME.

LIP-arbeiderne hadde som sagt ingen illusjoner om at de hadde skapt seg en «sosialistisk øy» av den typen SV-lederne prater om: «Lokalsamfunnene ut av markedskreftenes og lønnsomhetsberegningenes klør — er nettopp en ledetråd i SVs politikk». («Faglig kommentar», Ny Tid nr. 18 -77) Men deres aksjon ga *ideer* om sosialisme. Nettopp derfor hater og frykter borgerskapet bedriftsokkupasjoner. De viser kapitalistenes og snylternes totale overflødighet. Av samme grunn frykter arbeideraristokrater og revisjonister ei kamplinje. Kampen viser nemlig at også de er unyttige for arbeiderklassen. Enhver form for aksjon kler naken deres

skjønnmaling av kapitalismen og statsapparatet og tvinger dem til åpent å vise hva for ei side de står på. Slik er det ikke til å undres over at SV og «NKP» i alt sitt prat om krise og «mer arbeidermakt», ikke har sagt et pip om hva arbeiderklassen *sjøl* bør foreta seg. Reint bortsett fra å stemme på dem ved valget da.

Den internasjonale arbeiderklassens erfaringer er viktige og anvendelige også i Norge. Når nivået i kampen mot oppsigelser og permitteringer ikke har nådd så høyt som i f.eks. Frankrike, så skyldes det blant annet arbeideraristokratiets «innsats».

HVA MED STATSOVERTAKING?

I en del tilfeller er det sjølsagt riktig å kreve statsovertaking, som f.eks. når den svenske monopolkapitalen la ned Knaben Gruver. Det må vurderes i hvert enkelt tilfelle. Revisjonistene gjør statsovertaking til et sesam-sesam for alle motsigelsene i det kapitalistiske sam-

funnet. Men når felleskapitalisten staten tar over roret for en enkelt kapitalist, så garanterer ikke det i seg sjøl for annet enn at det fortsatt vil foregå utbytting på bedriften. Ta Tandberg som eksempel: Der stilte staten en *betingelse* om oppsigelse av 500 mann for å gi lån til fort-

satt drift! Vitsen er at når kravet om statsovertaking stilles, så krever også det kamp fra arbeidernes side. Det krever aksjon for at staten skal tre inn for å sikre alle arbeidsplassene. Det krever kamp for at staten skal belaste kapitalen økonomisk for overtakinga eller eventuell støtte. Vi må kreve at staten tvinger bedrifter som truer med nedleggelse til å

tære på den kapitalen som de har samla opp gjennom tiår, og som er skjult i verdipapirer, fonds osv. Hvert eneste år slår kapitalister seg konkurs, setter arbeiderne på gata og sitter sjøl igjen med millioner. Som f.eks. Jørgen S. Lien i Bergen. Han la ned hele bedriften og oppretta en ny i Nord-Irland.

ANDRE AKSJONSFORMER OG KRAV

I tillegg til de erfaringene vi har trukket fram fins det sjølsagt også andre krav som kan stilles og aksjoneres for. På en del arbeidsplasser her i landet har arbeidere som er trua med permitteringer krevd at arbeidstempoet skal senkes. Dette kravet kan og stilles slik at arbeidstida skal ned, uten reduksjon i lønna.

I enkelte tilfeller, der det overhodet ikke er mulig å unngå oppsigelser og permitteringer, bør kravet som avd. 68 av Handel og Kontor Larvik, reiste til LO-kongressen, stilles: «Kapitalismen i Norge og ellers er inne i en krise, med store konsekvenser for stadig flere arbeidstakere. En god del har allerede gjort erfaringer med permitteringer og oppsigelser. Vi er av den oppfatning at

arbeidsgiverne alt for lettvtint kan gå til permitteringer og oppsigelser, og vi mener også at fagbevegelsen i mye sterkere grad må kjempe mot slike tiltak fra kapitaleierne. Vi foreslår derfor at LOs kongress vedtar å sette alle krefter inn for å få gjennomført, enten som lov eller som avtale, at alle permitterte eller oppsagte skal ha det samme som vi i dag har ved sykemelding, og at dette dekkes økonomisk av arbeidsgiverne, f.eks. via et fond som henter sine midler direkte fra bedriftene, ikke via våre skattepenger. Videre at en også opprettholder det feriepengenivå, pensjons- og sykepengenivå som en ville hatt hvis en var i full jobb. Det er ikke riktig at vi skal lide økonomiske tap på grunn av en krise som vi ikke har noe ansvar for.»

KAP. 2

KAMPEN OM OPPGJØRSFORMEN

Oppgjørsformen har stor betydning for de fagorganiserte sin innflytelse på resultatet av tariffoppgjørene. Derfor har det også i alle år stått en hard kamp om hvordan de skal gjennomføres. Med DNA-regjering og LO-ledelse som aktive og lydige redskaper, har kapitalen utvikla en rekke tvangstiltak for å sikre sine interesser i oppgjøra. Samordna oppgjør, kobling av avstemningene, tvungen voldgift og statsdiktat (kombioppgjør) er de viktigste, og de har vært flittig brukt. Alle disse tiltaka har til hensikt å frata de fagorganiserte forhandlingsretten og forhindre kamp for rettferdige krav.

Det samordna og kombinerte oppgjøret 1976 er et skoleeksempel. Oppgjørsformen blei avgjort av såkalte «representative» organer gjennom et diskusjonsopplegg høsten -75, der ca. *en halv prosent* av medlemmene deltok. Krava ble vedtatt av LO-ledelsen og DNA-regjeringa i fellesskap. Forhandlingsresultatet blei presentert for de fagorganiserte i en voldsom propaganda-offensiv, der både regjering og LO-ledelse «glemte» å informere om at løftene forutsatte en lønnsглиdning *etter* oppgjøret på 4,5%! Dette var de forutsetningene som den felles avstemminga foregikk på.

Dette elendige oppgjøret avfødte et vell av protester på grunnplanet. På LO-kongressen krevde 55 av 60 forslag om oppgjørsformen, frie, forbundsvisе oppgjør. LO-ledelsen talte varmt for kombi- og samordna, men av frykt for opposisjonen vågde de ikke gå inn for et åpent vedtak om kombioppgjør. «Representantskapet må stå fritt til å vedta oppgjørsformen» ble vedtatt med stort flertall.

Tor Halvorsen har nå gått ut og fortalt hva representantskapet kommer til å vedta; nemlig «forbundsvisе, kombinerte oppgjør»! Med denne trylleformelen vil pampene forsøke å stagge opposisjonen og samtidig sikre profitten for kapitalen. Men alle som vil, kan se at det ikke kan være virkelige forbundsvisе oppgjør så lenge staten på forhånd vedtar hvilke rammer det skal forhandles innafor. Tor Halvorsens utspill er en hån mot krava fra grunnplanet. Kravet om frie, forbundsvisе oppgjør, uten statlig innblanding, er like aktuelt som før. LO-ledelsen bør oversvømmes med svar av den typen arbeiderne på Spigerverket har gitt; frie, forbundsvisе oppgjør og harde lønnskrav.

KOMBIOPPGJØR — STATSDIKTAT PÅ KAPITALENS PREMISSE

Kombinerte tariffoppgjør betyr at staten trer inn i tariff-forhandlingene. Den fastlegger — bl.a. i samband med statsbudsjettet — hva den mener er «realøkonomisk forsvarlig lønnsøkning» i perioden. Innafor disse rammene er det så at oppgjøret skal foregå. Staten gir så «garantier» for lønnsøkninga gjennom prissubsidier, skattereguleringer osv., til erstatning for kronetillegg fra bedriftseierne.

I praksis betyr dette statlig lønnsdiktat. Den frie forhandlingsretten mellom arbeider og arbeidskjøper blir forsøkt opphevd. I formålsparagrafen til Jern og Metall heter det at forbundet skal «sørge for at medlemmene til enhver tid kjemper for å holde prisen på arbeidskrafta så høy som mulig og for at arbeidsforholda skal bedres». Men kombioppgjør betyr at prisen på arbeidskrafta skal bestemmes av statlige «fagøkonomer». Dermed er kombioppgjørene også et angrep på sjølvve grunnlaget for fagforeningene. De fagorganiserte blir fullstendig satt til side og

LO-ledelsen, staten og NAF avgjør hele greia ut fra det de kaller «fellesinteressene». Dette er ingen historisk nyoppfinnelse. Det er classesamarbeidet satt i system og har sine klare paralleller til Mussolinis Italia.

Argumentene for kombioppgjør har variert etter borgerskapets behov. Snart er det «kontroll med prisene» som er begrunnelsen (-76), snart er det «sikring av sysselsettinga» (-78). Men ett går igjen og det er frasen om at lønnsøkninga må være «kontrollert» og foregå innafor «realøkonomisk forsvarlige rammer». Hva betyr dette? Når sosialdemokratene skal gå nærmere inn på hensikten med kombioppgjøra, så kommer hoven fram: I «Sosialøkonomen» nr. 2/76 gir statssekretær Bjørn Skogstad Aamo et særdeles klart svar på hvorfor kombioppgjør: «I den nåværende situasjon er det et klart mål å unngå at eierinntektene blir for lave.» Foran tariffoppgjøret i -78 har DNA-regjeringa med Kleppe i spissen lagt fram sin økonomiske politikk for å møte

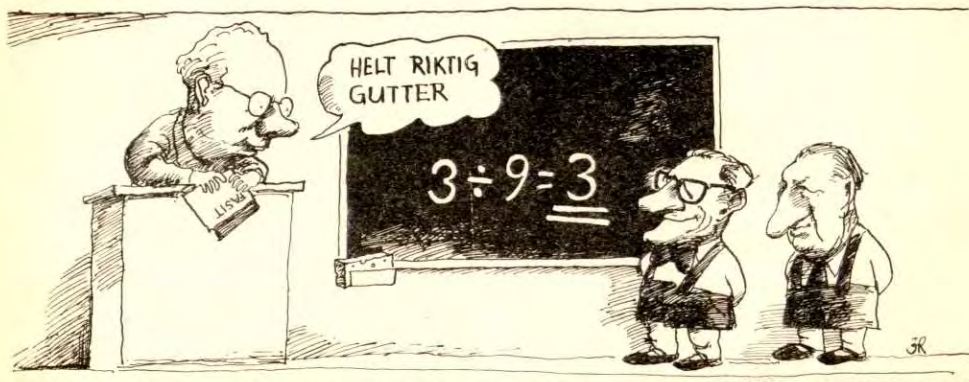

krisa: «Fortsatt høyt investeringsnivå, dempet kostnadsøkning for bedriftene, moderat vekst i privat og offentlig forbruk» (Arbeiderbladet 18/8) eller med andre ord, lønnsnedslag for arbeidsfolk, sikring av profitten for kapitalen. Det interne Kleppe-notatet om statsbudsjettet avslører at nettopp «forbundsvis» oppgjør, med «paraply» over (dvs. statlig bestemt ramme for lønnsøkninga) og statlig medvirkning, er middelet til å nå målet (se faksimile).

Kombioppgjøret er et klart eksempel på at staten er monopolkapitalens stat. Den opptrer som «felleskapitalisten» for de store monopola. Staten står også sjøl som eier av ca. 50% av aksjene i norsk industri, men det er overhodet ingen forskjell mellom statlige og private bedrifter. For å si det med Kleppe sine egne ord (Dagbladet, lørdag 27/8): «Lønnsomhet er fortsatt den grunnleggende forutsetninga for norsk næringsliv.» Det er derfor heller ingen grunn til å lure på hva Kleppe og DNA-regjeringa mener når de snakker om «forsvarlige rammer», eller hvem de har i tankene når de snakker om «måtehold».

LO-ledelsen hevder at det har vært en

reallønnsstigning på ca. 20 prosent de fire siste åra. Det betyr gjennomsnittlig 5% reallønnsøkning i året, sier de. Dette har vært brukt som argument for at kombioppgjør er bra. Men hva er realiteten her? Faktum er at økninga i lønnene først og fremst skjedde i 1974 og til en viss grad i 1973. Hva var det som prega denne perioden? For det første at det var ei rein jobbetid der kapitalistene i konkurransen om arbeidskrafta, var nødt til å innrømme en del lønnsøkninger utover tariffen. Disse lønnsøkningene kan LO-ledelsen på ingen måte ta til inntekt for seg sjøl. Tvert imot. Nettopp på denne tida sto Aspengren og andre fram og uttrykte stor bekymring over den «store lønnsglidninga», og sammen med NAF var de skjønt enige om at denne utviklinga måtte stoppes. Disse lokale lønnsøkningene i 74 blei med andre ord oppnådd direkte i strid med LO-ledelsens linje. For det andre, 1974 var det året da de fagorganiserte klarte å tvinge fram et forbundsvist oppgjør, og det ga langt større muligheter til å oppnå noe. Mange arbeidere gikk også ut i streik for å oppnå krava sine. Det var på denne måten avtalene blei bedre enn tid-

ligere. Lønnsøkninga blei altså oppnådd gjennom lokale lønnstillegg, forbundsvist oppgjør og streikekamp. Alt dette stikk i strid med LO-ledelsens linje. Likevel er de frekke nok til å skryte av de resultatene som er oppnådd på denne måten.

Hva har så skjedd de siste to åra av perioden? Jo, reallønna har stått så og si bom stille! Gjennomsnittet for re-

allønna for menn i industrien i 1975 var 107,2. Første kvartal 1976: 108,2 og 1. kvartal 1977 107,6! (Se tabell side 50). Dette er til og med tall fra før de to devalueringene på tilsammen 8%!

Denne utviklinga er på ingen måte tilfeldig. Det er i nettopp denne perioden vi har hatt de kombinerte oppgjøra! Så mye for «gjennomsnittlig 5% reallønnsøkning i året»!

SNIK-INNFØRING AV SKÅNLANDUTVALGET

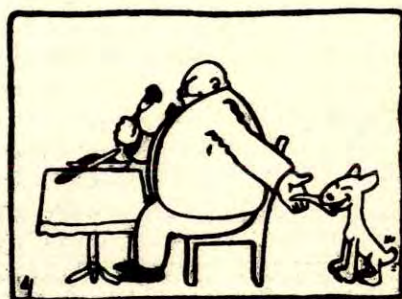
Da Skånland-utvalget la fram sin innstilling om «pris- og inntektspolitisk samarbeid», våren 1973, blei de møtt av en storm av protester fra grunnplanet i fagbevegelsen. Kjerna i utvalgets innstilling var nettopp kombioppgjøra. Men i tillegg ville de ha avtaleperioden til å følge kalenderåret slik at tariffoppgjørene mer åpent og direkte kunne legges inn under statsbudsjettet. Både LO-ledelsen og DNA var godt representert i utvalget og det var leda av DNA-mannen Skånland. Bl.a. satt LOs nåværende nestformann, Leif Haraldseth, der. DNA og Høyre hadde solid flertall i utvalget og innstillinga var *enstemmig*. Men på grunn av protestene måtte DNA- og LO-ledelsen ta et taktisk tilbaketog og rykket ut med en «kritikk» — ikke mot kjerna i opplegget, men mot

at avtaleperioden skulle følge kalenderåret bl.a. Dette var imidlertid bare spillfekteri. Etter oppgjøret i -76 uttalte Odvar Nordli fornøyd at det «langt på vei hadde fulgt Skånlandutvalgets innstilling». Og hva skjer i år ? Jo, som vi ser av Kleppe-notatet om statsbudsjettet fra mai, har regjeringa avgjort oppgjørsformen allerede før t.o.m. LO-kongressen har uttalt seg! LO-formann Tor Halvorsens utspill om oppgjørsformen har vært grundig planlagt, og i realiteten avgjort før engang fagforeningene har begynt å behandle tariffoppgjøret -78! Slik står det til med arbeideraristokratenes «kritikk» av Skånlandutvalget. Slik står det til med LO-ledelsens «demokrati i fagbevegelsen»!

Å MATE DEN SULTNE KATTA MED DENS EGEN HALE

Borgerskapet har prestert mye tåketale om kombioppgjørets «fortrinn». Men trykkeriklubben på Aas og Wahl skjærer tvers igjennom tåka når de i motivasjonen for sitt forslag om

frie, forbundsvise oppgjør på LO-kongressen slår fast: «Det at staten ved kombinerte oppgjør subsidierer næringsvirksomheten på en slik måte, betyr i virkeligheten at arbeiderne

betaler mesteparten av sitt eget lønns-tillegg.»

Mot dette presterte Tor Aspengren følgende «forsvar» på LO-kongressen: «Den argumentasjon som har vært ført fram mot de kombinerte oppgjørene om at vi ved skattelettelse og prispolitiske tiltak betaler våre egne lønnsstillegg har ikke vært riktig. Det er produksjonen som har betalt LO-medlemmenes levestandard.» Goddag mann — Kombioppgjør! Kanskje man skulle gå til tariff-forhandlinger mot «produksjonen»? Aspengren avslører her — ganske sikkert ufrivillig — den sannhet som alle arbeidere kjenner, nemlig at alle verdiene i samfunnet kommer fra arbeidernes innsats i produksjonen. Poenget er imidlertid at arbeiderne bare får utbetalt en liten del av disse verdiene i form av lønn. Resten tar kapitalistene og staten. De skatter og avgifter som ar-

beidsfolk betaler utgjør over 70% av statens skatte- og avgiftsinntekter og denne andelen er økende. I de kombinerte oppgjørene betaler staten *tilbake* skattene i form av bl.a. prissubsidier, mens kapitalen går fri.

La oss bare se på «det lille tariffopp-gjøret» i 1977 som eksempel: LO-ledelsen krevde 4,3% og NAF «tilbød» 0%. Resultatet blei 2.0%. Men hvor kom de fra? Ifølge NAFs egne tall betalte de bare 0.5% sjøl. Resten fikk de i gave av Kleppe i form av devaluering av krona, noe som igjen førte til prisstigning for arbeiderklassen, reduksjon i arbeidsgiveravgifta og skattefradrag for medlemskontingenten i NAF!

Slik er altså kombioppgjørene: Staten bruker arbeidsfolks skattemidler til å kjøpe kapitalen fri for lønnsøkninger. Samtidig får bedriftseierne lettelse i skatter og avgifter til staten. Det som in-

nskrenkes er de offentlige ytelsene som bl.a. arbeiderklassen kan nyte godt av: helsevesen, sosiale ytelser og utdanningssektoren. Ringen er sluttet.

Kleppe-pakkene er gavepakker til kapitalen og betyr økt utsvetting av arbeiderklassen.

HOLD LØNNSSLIDNINGA UTAFOR TARIFFOPPGJØRET!

Til tross for iherdige forsøk på å holde det skjult, måtte regjeringa og LO-ledelsen til slutt innrømme at løftene ved forrige tariffoppgjør forutsatte en lønnsglidning på 4,5% i året utenom de generelle tilleggene! Men hvem er forplikta til å betale lønnsglidning? Absolutt ingen. Lønnsglidninga er et resultat av lokale forhandlinger og kamp, men kombioppgjøret gjør dem til en sentral del i hele tariffoppgjøret. Dermed er det vesle som er igjen av streikerett ved tariffoppgjøra halvert. Det er nemlig ikke streikerett ved slike lokale forhandlinger. Det har blant andre Zinken-arbeiderne og Steinullarbeiderne i Moss fått erfare. Når arbeidsfolk krever løftene om lønnsglidning innfridd møter de innbitt motstand fra ar-

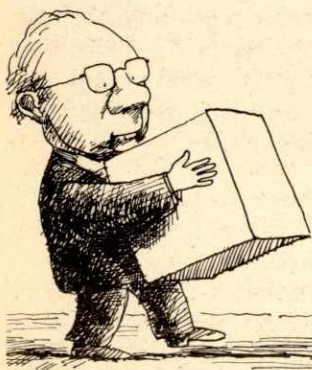
beideraristokratene i LO-ledelsen som erklærer streikene «ulovlige», stenger streikekassa og forsøker å knekke streiken med alle midler.

Å ta lønnsglidninga med i tariffoppgjøret betyr at avstemmingsgrunnlaget er beint fram juks. Det går ikke an å stemme «ja» eller «nei» til de fagorganisertes muligheter til å drive opp lønnene gjennom lokal kamp.

Pampene sin triksing med lønnsglidninga er også juks på en annen måte. For hva er egentlig lønnsglidning? Her er noen eksempler på hva som omfattes av begrepet «lønnsglidning»:

— Alle slags tillegg, for overtid, skiftarbeid, smuss, farlig arbeid osv. blir regna som «lønnsglidning».

— Når arbeidere går opp i lønn p.g.a.

kurs, fagopplæring osv., så blir dette registrert som «lønnsglidning» hos NAF.

— Det samme skjer når timefortjenesten går opp som følge av økt produksjon pr. timeverk, mens akkord-satsene er de samme som før.

— Til slutt, et stjerneeksempel: Et statlig kontor har 10 ansatte, med ei gjennomsnittslønn på ca. 60 000 kroner. Det blir ansatt en ny sjef med 120 000 i lønn. På statistikken får da de ansatte en lønnsglidning på bortimot 10%, mens det eneste de får i praksis er en ny kontorsjef!

LO-ledelsen har utropt de kombinerte

oppgjøra til «den mest solidariske oppgjørsformen». Etter det «lille» oppgjøret våren -77, erklærte Tor Aspengren triumferende at oppgjøret hadde fått en «typisk lavtlønnsprofil». Ja, for de fagorganiserte ble «lavtlønn» resultatet. For de lavtlønte blir *lønnsnedslag* fasiten når lønnsglidninga tas med. For nettopp i lavtlønnsindustriene er det liten eller ingen lønnsglidning. LO-ledelsens propaganda er her som overalt ellers bunnfalsk. Når lønnsglidninga skal «erstatte» skikkelige tariff tillegg, blir det som å ha en hel fugleflokk på taket og knapt ei fjær i handa.

«KOMBIOPPGJØR GIR STØRRE KONTROLL MED PRISENE»

Dette er en gjenganger i pampenes argumentasjon. I forrige kapittel viste vi at teorien om at lønnene er årsak til prisstigninga er en myte og vi skal ikke gjenta argumentasjonen her. Kombioppgjør betyr noe for prisene bare i den forstand at de kontrollerer at *lønningene* blir holdt nede. Dermed «slipper» kapitalen en del av den inflasjonen de ellers bruker til å undergrave lønnstillegga. Men ikke nok med det; ved oppgjøret våren -77 devaluerte regjeringa krona med 3%. Det førte til en prisstigning på alle importvarer direkte, og indirekte til en generell prisstigning. Dvs. at

regjeringa brukte *prisstigning* som en del av «pakka» i tariffoppgjøret. I høst har regjeringa på nytt devaluert, denne gangen med 5%, noe som fører til en generell og ukontrollert prisstigning over hele linja. Dette viser to ting. For det første at pratet om kontroll med prisstigninga gjennom kombioppgjør er tull, det er lønningene de vil ha kontroll over. For det andre peker det på kjerna i hele spørsmålet: Hvem har makt til å sette opp prisene, hvem er det som kontrollerer dem og hever dem? Ja, nettopp! Staten og kapitalen.

«HØYE KRONETILLEGG FØRER TIL ØKT SKATT

Ja, det er sant. Alle arbeidere veit det. Men når DNA og LO-ledelsen bruker dette som argument mot kronetillegg, så

er det toppen på frekkhet. DNA-regjeringa står helt og fullt ansvarlig for den skattepolitikken som føres i dette

landet. De har da også makt til — om de ville — å endre skattereglene til fordel for arbeidsfolk. I stedet er de frekke nok

til å bruke sitt eget skatteflåeri som argument for lønnsnedslag.

«VI MÅ HA STATLIGE GARANTIER»

«Uansett oppgjørsform må vi ha visse garantier fra myndighetene for å sikre reelle resultater for våre medlemmer. Da må vi også godta at myndighetene har en forhandlingsposisjon eller at de har makt til å fastsette visse rammebetingelser for inntektspolitikken». Det er formannen i Jern og Metall, Lars M.Skytøen, som sier dette til «Jern og Metall-arbeideren» nr. 5 -77. Dette er hans begrunnelse for det såkalte «forbundsvis» kombioppgjøret. La oss derfor kort oppsummere hvilke «garantier» og rammer det er snakk om:

— En lønnsglidning som *ikke* er garantert, men tvert imot blir bekjempa av både LO og regjeringa i tillegg til bedriftsherrene.

— En prisstigning som *ikke* er garantert, særskilt på grunn av devalueringa. Kleppe sa sjøl etter oppgjøret våren -77 at han «ikke kunne garantere at prisstigninga vil holde seg innafør den forutsatte ramme på 8%.

Det er denne typen falske løfter som regjeringa bygger sine såkalte «garantier» på.

Hva er det så som virkelig er garantert? Det er at regjeringa bruker den «makt til å fastsette rammebetingelser» som Skytøen er så ivrige til å gi dem, til å sette *tak* på lønnsstigninga. (Eller «paraply» som Kleppe kaller det.) Men dette er en garanti til kapitalen, og ikke til arbeidsfolk!

ARBEIDERARISTOKRATENES TAKTIKK

På grunn av den store opposisjonen mot kombinerte og samordna oppgjør, har pampene måttet legge om taktikken fra forrige oppgjør til «Forbundsvis oppgjør, med statlig medvirkning» eller «forbundsvis» kombioppgjør. Reint formelt skiller dette seg fra forrige ved at forhandlingene og (muligens) avstemmingene skal foregå forbundsvis. Reelt blir det så og si det samme fordi staten vedtar rammene og fordi forutsetningene for resultatet vil kvile på de

såkalte statlige «garantier». I praksis betyr det at de forbundsvis forhandlingene vil dreie seg om *fordelinga* av smulene. (Kleppe har antyda en ramme på ned mot 1%.) mellom forskjellige grupper arbeidsfolk innafør de enkelte forbunda. Det er *der* staten og kapitalen ønsker at «kampen» skal stå.

LO-toppen har nok skjönt at opposisjonen vil fortsette så lenge de holder fast på kombioppgjør. Derfor har de også lagt opp en taktikk for å få

Nestformannen i Kjemisk viste vei på LO-kongressen:

Nestformannen i Kjemisk, Arthur Svensson, sørget for at motstanderne av kombioppgjørene ikke blir slått i hardtorm med Steigun & co. Svensson ga viktig tyngde til kampen for forbundsvis oppgjør og hadde stor applaus. Steigun kom på talerstolen etter, led bare vakkert i forhold til Arthur.

Vis solidaritet med de lavtlønte

Stem for forbundsvis oppgjør

● Jeg vil rette en sterk appell til LO-kongressens delegater om å vise solidaritet med de lavtlønte og stemme for forbundsvis oppgjør!

● Slik avsluttet nestformannen i Norsk Kjemisk, Arthur Svensson, sitt innlegg i debatten om oppgjørformene på LO-kongressen.

Arthur Svensson viste til at Kjemisk forbund hele tiden hadde gått inn for forbundsvis oppgjør. Om det var først oppgjør

synet til de lavtlønte, som Kjemisk forbund har mange av.

● Til tross for alt snak om at det skulle tas spesielt hensyn til de lavtlønte ved de kombinerte oppgjør, har dette ikke lyktes, sa han. De lavtlønte har ikke fått kompensasjon for manglende lønnsutvikling, så for oss har kombi-oppgjørene vært lite tilfredsstillende, sa Svensson som viste til at mens lønnsutviklingen gjennomsnitt har vært på 4,5 prosent, har de lavtlønte fått 2,5 prosent.

når det gjelder skattelettelserne viste Svensson til at disse var størst for de med de høyeste inntektene, og det samme ville gjelde for tradraget av fagforeningskontingenten på skatten, sa han.

Desuten pekte nestformannen i Kjemisk på at de kombinerte oppgjør virket påvisende til de fagorganiserte. De fagorganiserte fikk 4,5 prosent, mens de lavtlønte fikk 2,5 prosent.

folk til å svelge Halvorsen sin trylleformel. La oss se på nestformannen i Kjemisk, Arthur Svensson, for eksempel. På LO-kongressen talte han «varmt» for frie forbundsvis oppgjør og kom med kraftig kritikk av det forrige oppgjøret. Etter at Tor Halvorsen fortalte at det blir «forbundsvis oppgjør, med statlig medvirkning», sto Svensson fram i «Bergens Arbeiderblad» og sa at dette var helt i tråd med Kjemisk sitt krav. Noen blei kanskje overraska over dette, men dette har vært Kjemisk sin taktikk for å binde den sterke opposisjonen til falske ledere. Forbundsstyret i Kjemisk sitt forslag til LO-kongressen lyder: «NKIF vil overfor Kongressen foreslå at tariffoppgjøret for 1978 blir gjennomført som et fritt forbundsvist oppgjør.» Det var gulrota. Men i de siste setningene i *motivasjonen* for vedtaksforslaget, kommer piskene fram. Der heter det: «Vårt forbund har

ikke, ved at vi krever forbundsvis oppgjør, utelukket myndighetenes medvirkning. Vi kan imidlertid tenke oss en annen form for denne medvirkning».

På denne måten har forbundsstyret med «radikaleren» Arthur Svensson i spissen, fullstendig forfalska innholdet i ordene «fritt, forbundsvist oppgjør» og forsøkt å føre medlemmene bak lyset.

I dag er det mange klubber og foreninger som går ut med krav om frie, forbundsvis oppgjør. De fagorganiserte som stemmer for dette, mener sjølsagt at «frie» betyr uten statlig innblanding. Men for at ikke Tor Halvorsen og hans kolleger i LO-toppen og forbundsledelsene skal misbruke slike vedtak, bør kravet lyde: «FRIE FORBUNDSVISE OPPGJØR, UTEN STATLIG INNBLANDING».

Hva nå med initiativtakerne til underskriftslista mot kombioppgjør? Det har vært ganske tyst fra den kanten etter

at Tor Halvorsen kom med sin uttalelse. Klassekampen intervjuer en av initiativtakerne, «NKP»-eren Charles Jensen:

«Vi i denne komiteen har ikke tatt noe standpunkt til det utspillet fra LO-formannen om oppgjørsformen i tariffoppgjøret til våren. Vi har måttet utsette det hele på grunn av valget, og det som teller for oss er at det nå skal behandles i klubber og foreninger.»

Klassekampen: Men siden dere har vært mot kombioppgjør tidligere, kan du ikke allerede nå ta klart avstand fra LO-formannens nye taktikk med forbundsvis kombioppgjør?

— Nei, jeg sitter jo i en del ansvarlige posisjoner, og vi kan jo ikke ha noe enmannsshow i denne komiteen.

FORBUNDSVISE OPPGJØR IKKE NOK!

Sjøl om de fagorganiserte skulle klare å presse igjennom forbundsvis oppgjør til våren, så er det ikke i seg sjøl en garanti mot manipulasjoner. Ved sida av kravet om frie, forbundsvis oppgjør uten statlig innblanding, må forningene reise krav om forbundsvis *avstemming* om alle forslag og gå mot kopling av avstemmingene eller andre forsøk på å vedta tariff-forslag over ho-

det på de medlemmene avtalen skal gjelde for.

Arbeiderne må også følge klubben på Spigerverket sitt eksempel og kreve ett-årige avtaleperioder. Slik situasjonen er nå med en uhyre rask prisstigning og tusener av metoder til å undergrave lønnstillegg på, er det nødvendig å kreve å komme i forhandlingssituasjon oftere og med streikerett.

SV OG «NKP» — FALSK «MOTSTAND» MOT KOMBIOPPGJØR

Ved en rekke anledninger har lederne i SV og «NKP» uttalt sin såkalte motstand mot kombioppgjør. «NKP»-eren Charles Jensen gir et klart eksempel på innholdet i denne «motstanden». Han står som en av initiativtakerne til underskriftslista mot kombinerte og samordna tariffoppgjør. Men når Tor Halvorsen antyder forbundsvis kombioppgjør, spretter Jensen i været og kan plutselig ikke uttale seg, han «sitter jo i ansvarlige posisjoner!» (Klassekampen 6/9) Dette er en klar parallell til faglig leder i «NKP», Kolbjørn Harbu, sin uttalelse foran forrige oppgjør: «Vi

må se i øynene at det blir kombioppgjør. Vi kan ikke slåss mot vindmøller, men må gjøre det beste ut av det.» Den gangen ga det signalet til at en rekke faglige tillitsmenn i «NKP» sto fram og varmt forsvarte kombioppjøret.

«NKP» er ikke noe inkonsekvent parti når det gjelder kombioppgjør. I 1974 gikk de sjøl i spissen for det ved å gå inn for skattelette som erstatning for lønnstillegg. I «Friheten» nr. 21 1977 kjører de fram nestformannen i Kjemisk, Arthur Svensson, som den som «viste vei på LO-kongressen». I billedteksten heter det: «Nestformannen i Kjemisk, Arthur

Svensson, sørget for at motstanderne mot kombioppgjørene ikke blir slått i hartkorn med Steigan & Co. Svensson ga saklig tyngde i kampen for forbundsvise oppgjør.» Ja, sannelig, alle motstandere av kombioppgjør priser seg lykkelig for ikke å bli slått i hartkorn med Arthur Svensson. Han er og har alltid vært, tilhenger av statlig medvirkning i tariffoppgjørene. Det forundrer derfor heller ingen at «Friheten» kjører han opp som fanebærer for sitt standpunkt. Etter at Svensson nå også åpent har støtta Tor Halvorsens forslag til oppgjørsform, har det vært tyst i «Friheten». Vi antar de sitter og forbereder den baklengse politiske

saltomortalen de pleier ta i slike situasjoner: «Prinsipielt imot, men ... osv.»

«NKP»s «motstand» mot kombioppgjørene er utelukkende taktisk begrunna, de frykter for å bli fullstendig avslørt av de fagorganiserte. Men både prinsippene deres og praksis er klinkende klar og konsekvent. Vi kan la «NKP»s nestformann, Hans I. Kleven, si det sjøl: «Et av de vesentlige nye trekk under våre dagers statsmonopolkapitalisme, er at lønnskampen må suppleres med en demokratisk statlig prispolitikk...» («Faglig og politisk kamp», Ny Dag 1977)

SV SKJØNNMALER STATEN OG KOMBIOPPGJØRA

SV-lederne har prestert en artikkelserie mot kombioppgjør over 6 nr. i Ny Tid og har vært mer forsiktig med å gå så åpent i bøtta som «NKP». Men i prinsippet står SV for nøyaktig samme linja. Det *teoretiske* grunnlaget for disse partia sitt forhold til kombioppgjørene, er deres syn på staten og DNA-regjeringa. I prinsippprogrammene deres hevder de begge at det er «folkemakt» i Norge, gjennom Stortinget, kommunestyre og bedriftsforsamlinger. De påstår at staten, med DNA-regjeringa ved roret, kan presses til å gjennomføre en «sosialistisk politikk». Slik er deres linje for å møte krisa fylt opp med henvendelser til staten og krav om mer folkemakt, gjennomført av en SV-støtta DNA-regjering. Mens arbeidsfolk stort sett skal legge stemmesedler i ei urne og vente på nådegaver fra «folkemakta» i form av sosialdemokratiske og revisjonistiske pamper i bedrifts-

forsamlinger o.l. Dette er en aktiv skjønning av kapitalismen og ei linje for å styrke statsmonopolkapitalismen. Denne skjønninga kommer også til uttrykk i artikkelserien mot kombioppgjør i Ny Tid. I nr. 34. (17/8 -77) sier artikkelforfatteren følgende om årsaka til kombioppgjøra: «Det er krisa i kapitalismen som tvingar fram slike statlege inngrep i lønnsoppgjøra. Det er for å sikre profitten i slike krisetider at staten kjem med desse inngrepa.» Dette er tull. Skånlandutvalgets innstilling om inntektspolitisk samarbeid blei lagt fram i 1973 og samme år blei det første kombinerte inntektsoppgjøret gjennomført, midt under høgkonjunkturen. Kombioppgjøra er ikke bare beregna for krisetider, men er ei linje i samsvar med styrkinga av statsmonopolkapitalismen. Ei linje som har til hensikt å nytte monopolenes stat til å svekke arbeiderklassens kampkraft, uansett om det er

krise eller ikke! SV-ledelsen sin utlegging om årsaka til kombioppgjøra, er bare ett av mange bidrag i ei

systematisk kampanje for skjule statens og DNA-regjeringa sin klassekarakter.

STATEN — BÅDE SOSIALISTISK OG KAPITALISTISK?

I et intervju med faglig leder i SV, Bjørgulv Froyn, med overskrifta «Slik vil SV sikre arbeidsplassene» (Ny Tid nr. 34, 17/8) spør intervjueren naturlig nok: «SV ønsker statsinngrep på mange samfunnsområder, f.eks. statsovertaking av nøkkelindustri osv. Hvorfor er dere da så sterke motstandere av statlig medvirkning ved inntektsoppgjøret?» Froyn svarer: «Den kombinerte oppgjørsformen som praktiseres nå er et direkte inngrep i fagbevegelsens forhandlingsfrihet» ... «Statlig medvirkning i inntektsoppgjøret gir et dårlig oppgjør og skjærer alle bransjer over en kam. I sum tjener det bedriftseierne.» ... «Når vi ønsker statlig styring av f.eks. kredittvesenet eller statsovertaking av treforedlingsindustrien, er det for å frata privatkapitalen dens råderett over arbeidsplasser, ressurser og andre samfunnsverdier. Slik kombioppgjøret fungerer, trer staten inn på eiersida og styrer hver bedriftsherrene...»

Froyn presenterer oss her for en stat som i det ene øyeblikket «trer inn på eiersida» i kombioppgjørene, og i det andre «tjener arbeiderklassen», ved statsovertaking! Det kan se ut som den reine schizofreni, men det er en demonstrasjon av SVs strategiske linje for statsmonopolkapitalisme krydra med taktisk «motstand» mot kombioppgjør. Ut av ei slik linje kan det sjølsagt aldri komme noen virkelig motstand mot

statlig medvirkning i tariffoppgjørene. Og det gjør det da heller ikke:

For det første. Et kjennetegn på motstanden mot kombioppgjøra, er at man stiller harde kronekrav og på den måten gjør kapitalistene ansvarlig for krisa og presenterer regninga for dem. Foran forrige tariffoppgjør gikk aldri SV-lederne inn for noe spesielt kronekrav. de oppfordra ikke engang de fagorganiserte til å stemme *nei* ved oppgjøret. Foran dette oppgjøret har vi heller ikke stt noen oppfordring fra det holdet om å reise harde krav, der mumles bare om mer «arbeidermakt» (Ny Tid nr. 34 s. 5). Dette er ei linje for å akseptere kombioppgjøra.

For det andre har SV «sjøl gått inn for å bruke staten i kampen mot økt reallønn! I nr. 22 av Ny Tid har Steinar Stjernø en artikkel om «Lønnskamp og Miljøkamp» (Steinar Stjernø er tidligere nestformann i SV og formann i programkomiteen foran SVs første landsmøte, så han skulle være representativ nok). I artikkelen sier han bl.a.: «Gjennom skattepolitiske forslag i Stortinget har SV gang på gang gått inn for tiltak som ikke vil gi reallønnsøkning til folk som tjener over 80 000 kroner». det skulle være interessant å vite om han her også tenker på *familier* der ektefellene tilsammen tjener 80 000 kroner. Men sjøl om han mener enkeltpersoner, så er dette et reaksjonært angrep på ti-tusener

av arbeidsfolk. Han vil f.eks. hindre reallønnsøkning for en rekke anleggsarbeidere som bor på brakke hele året og gjerne jobber under dagen, folk som jobber helkontinuerlig skift under helsefarlige arbeidsforhold, en stor del av arbeiderne på oljeplattformene osv. Dette skal vi komme tilbake til. Det interessante i *denne* sammenhengen er at

SV nettopp sjøl har forsøkt å bruke statsapparatet til å gripe inn i lønnskampen og forhindre lønnsøkning. I prinsippet er dette det samme som å benytte staten til å sette rammer for lønnsforhandlinger for arbeidsfolk.

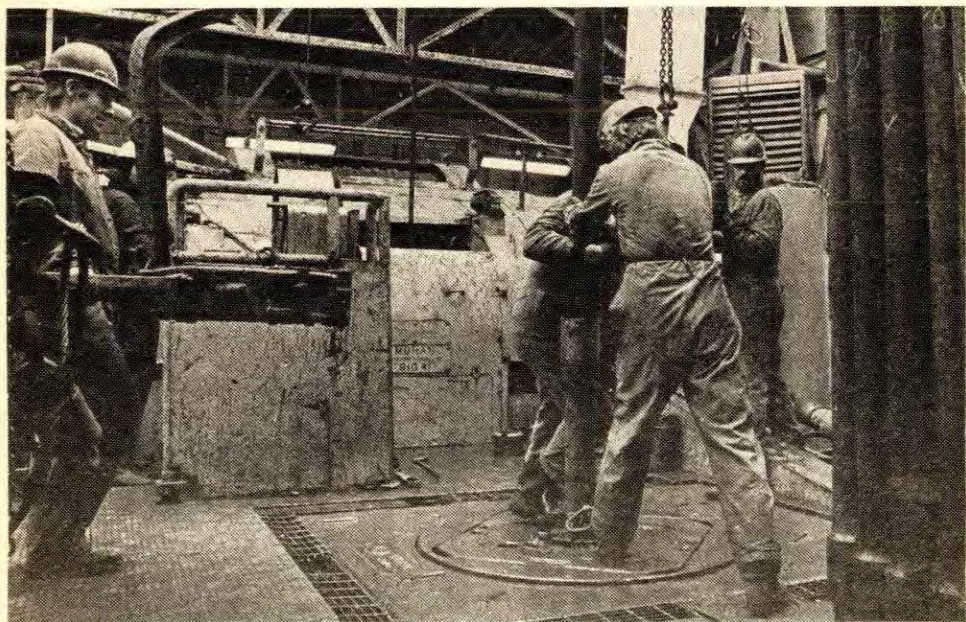
Så mye om SV-ledelsens «motstand» mot kombioppgjør.

REVISJONISTENE OG LØNNSKAMPEN

Før vi går over til neste kapittel om krava ved tariffoppgjøret, er det nyttig å se på revisjonistenes syn på lønnskampen. Vi siterer fra Steinar Stjernø artikkel: «2. SV har utjamning som et viktig mål for både lønnskampen og skattepolitikken. I fagbevegelsen går vi inn for at det skal stilles krav som først

og fremst ivaretar interessene til de lavtlønte på bekostning av de høytlønte.» Og de «høytlønte» som pengene skal tas fra er, som vi så overfor, de som tjener over 80 000 kroner i året.

I dette sitatet konsentrerer Stjernø hele reformismens reaksjonære

Om disse oljearbeiderne skulle komme over 80.000 i årsinntekt, så vil SV reise forslag om skatteøkning slik at reallønna ikke stiger.

ynkelighet. Det kunne ha vært henta fra Kleppe, fra Halvorsen eller fra Kåre Selvig, men nei — det kommer fra SV-ledelsen. Hva er innholdet i ei slik linje for lønnskamp?

Her spres borgerskapets myte om at lønningene er et kakestykke med en bestemt størrelse, der arbeiderne må slåss seg i mellom om smulene. Spranget herfra til å sette en ramme for lønnsøking er sjølsagt ikke langt. La oss se på konsekvensene av denne linja gjennom et konkret eksempel. Det er nettopp og blitt brudd i rørleggerne og elektrikerne lønnsforhandlinger på oljeboringsplattformene. Begge grupper har stilt krav som vil bringe dem opp i en totalinntekt på over 80 000 kroner. SV går da imot dette kravet og eventuelle aksjoner for det. Og om det likevel skulle gå

igjennom, så er arbeiderne garantert at SV vil stille skattepolitiske forslag på Stortinget for å få det spist opp. Hvem applauderer? Ikke rørleggerne og elektrikerne, ikke de lavtlønte i tekstilindustrien, men imperialismen og oljemonopola!

Betyr det at vi er prinsipielt for enhver lønnsforhøyelse uansett hvem det gjelder? Nei. Vi vil for eksempel gå inn for at stortingsrepresentantene, inkludert SV sine, går ned i lønn. Ikke bare til 80 000, men ned til gjennomsnittlig industriarbeiderlønn. Det er klasseinnholdet som er det avgjørende her. I enhver konflikt om prisen på arbeidskrafta mellom arbeidere/funksjonærer og kapitalen vil vi støtte arbeidsfolk. Den andre muligheten er som SV-ledelsen, å forsvare profitten!

SV-LEDELSEN OG DAMMAN HAND I HAND

I den omtalte artikkelen ender Stjernø opp i Ullernåsen med en omfavnelse av Erik Damman: «SV har et positivt syn på miljøbevegelsen og «Fremtiden i våre hender». Omtrent de samme orda falt fra Per Kleppe i et intervju i Dagbladet, 18/8 i forbindelse med den økonomiske situasjonen og det kommende tariffoppgjøret.

Hva er så «Fremtiden i våre hender»? Det er en reaksjonær bevegelse, leda av Erik Damman, som hevder at norske arbeidsfolk er dørskte, feite og velfødde og lever på nøden til folka i den 3. verden. Derfor skal den norske arbeiderklassen stramme inn livreima, og ikke kreve høyere lønner og bedre levestandard.

Dersom vi går med på lønnsnedslag og senka levestandard, så vil folka i den 3. verden få det bedre, sier Damman, Kleppe og SV-ledelsen! Men alle arbeidsfolk veit at dersom vi går med på lønnsnedslag, så går penga direkte i lommene på staten og kapitalen. Ikke nok med det, men den ekstra profitten de får ut av ei slik linje, går til å øke investeringene i utbygging av folk og nasjoner i den 3. verden!

Ikke det minste rart at Kleppe har «sympati for «Fremtiden i våre hender», sånn like før tariffoppgjøret! Mye av den samme ideologien er det som ligger bak og forsøker å begrunne LO-ledelsens prat om «livsstandard» i stedet

for levestandard. Det var blant annet dette som fikk det erke-reaksjonære Libertas til å bryte ut i en varm omfavnelse av LO-ledelsen etter LO-kongressen.

Alle SV og «NKP»-medlemmer på LO-kongressen stemte da også for parola om «livsstandard», både i forbindelse med behandlinga av tariffoppgjøret og i behandlinga av LOs handlingsprogram.

Steinar Stjernøs programutlegninger viser til fulle det vi alltid har hevda: Det var ikke noe «arbeidsuhell» eller rein

feighet som lå bak SV-ernes opptreden på LO-kongressen. De sto for SV sin politiske linje, fullt og helt. Denne linja er også bekrefta gjennom Berge Furre og Finn Gustavsens berømte uttalelse for noen år siden om at det måtte bli stopp i reallønnsutviklinga.

Å reise harde krav og kjempe for dem ved tariffoppgjøret, forutsetter et brudd, ikke bare med DNA- og LO-ledelsen, men også med «NKP» og SV-ledernes reformisme og klassesamarbeid.

KAP. 3

KRAVA VED TARIFFOPPGJØRET

DET FINS INGEN «RIMELIG LØNN»

I sosialdemokratenes og revisjonistenes propaganda i forbindelse med lønnskampen, ser vi stadig ord som «rettmessig fordeling», «rimelige tillegg», «vår del av kaka» osv. Denne falske propagandaen er ett av deres mange bidrag til å forsøke å forsones arbeiderklassen med lønsslaveriet. Å snakke om «rettmessig fordeling» er det samme som å si at sjølve utbyttinga er rettferdig. Det betyr at de aksepterer systemet med at arbeiderklassen skaper verdiene, mens kapitalistene og staten tilraner seg brorparten av dem. Arbeiderne i Kværner-konsernet skapte

verdier for rundt 700 millioner kr. i 1976. Sjøl fikk de utbetalt ca. 165 millioner i lønn. Et slikt system blir sjøl-sagt ikke mer rettferdig om de fikk 300 millioner!

Når de høye herrer i DNA, SV og «NKP» prater om «rimelige tillegg» og «rettmessig fordeling» betyr det at de sprer ideen om at kapitalen har «rimelige», «rettmessige» krav. Vi må spørre disse folk: Hvilke krav fra arbeiderklassen, retta mot profitten, er da «rettmessige eller urimelige? Om de blir i beit for svar kan de sikkert få hjelp hos NAF.

LØNSKAMPEN KAN IKKE GI VARIGE RESULTATER.

Tariffoppgjøret er en kamp mellom arbeid og kapital om prisen på arbeidskrafta. Denne kampen kan ikke få sin endelige eller «rettferdige» løsning så lenge kapitalismen eksisterer. Kapitalistene vil alltid prøve å presse lønna ned og øke arbeidstempoet og på den måten øke utbyttinga. Samtidig kjemper de for å røve fra arbeiderne så mye som mulig av den lønna de får utbetalt, ved å øke skattene, husleiene, skjære ned på de sosiale ytelsene osv. Tariffoppgjøret er

en viktig del av arbeiderklassens *for-svarskamp* mot kapitalens forsøk på å drive lønna ned på det absolutte minimum. Virkelig forbedring av levestandarden skjer bare unntaksvis i forbindelse med høgkonjunkturer når kapitalen må legge på lønna i konkurransen om arbeidskrafta og etter hard klassekamp. Men i de tilfellene dette skjer, klarer alltid kapitalistene å ta det igjen med inflasjon, økte skatter osv. Lønna til arbeiderklassen svinger hele tida om-

kring verdien av arbeidskrafta. Dvs. at lønna gjennomsnittlig tilsvarer det det koster å leve og å reproducere arbeidskrafta.

Slik setter det kapitalistiske systemet snevre rammer for lønnskampen og varigheten av resultatene. Disse rammene er ikke bestemt av «rimelighets-hensyn», men av objektive økonomiske lover. Bare et sosialistisk samfunn under proletariats diktatur kan oppheve disse lovene, gjøre slutt på lønsslaveriet og gi varige forbedringer. Uten at dette slås fast, vil lønnskampen bare bidra til å spre illusjoner om og *befeste* borger-skapets diktatur. Det åpnes for klasse-

samarbeid over hele linja.

Betyr dette at tariffoppgjørene og de økonomiske resultatene av det er uviktige? Nei på ingen måte. Det er en sjølsagt oppgave å kjempe for at arbeiderklassen så langt som råd er under kapitalismen har slike lønns- og arbeidsforhold at den kan holde oppe liv og helse og få et fysisk og mentalt overskudd til intellektuelt arbeid, til å utdanne seg, til politisk organisering og politisk klassekamp. Samtidig er sjølve kampen mot kapitalen en skole — en nødvendig trening — i kampen for å legge hele det kapitalistiske systemet i grava.

GJØR GRUNDIGE FORBEREDELSE OG EGNE UNDERSØKELSER.

Innafor de rammene vi har nevnt, er det styrkeforholdet mellom klassene som avgjør resultatet av tariffoppgjøret. En grunnleggende forutsetning for kampstyrken til arbeiderklassen er at det drives en systematisk og tålmodig avsløring av arbeideraristokratiets og de borgerlige arbeiderpartienes demagogi om «måtehold» og klassesamarbeid. Samtidig må det gjøres konkrete undersøkelser og en kraftfull agitasjon for å avsløre utbyttinga, borgerskapets profitt, investeringer og luksustilværelsen til kapitalistene. Dette er nøkkelpunkter i arbeidet for å stille harde krav og opp-

nå enhet om dem. Ingen fastlåste «regnestykker» kan erstatte dette arbeidet.

Når vi i de følgende avsnitt tar opp en del elementer som krava kan bygges opp omkring, så er det *ikke* et forsøk på å gi en slags formel for utregning av krav. Det er ment som en hjelp til å bygge opp agitasjon bak krava. De talla og tabellene vi presenterer må sjølsagt bli generelle eksempler. De kan på ingen måte erstatte eget undersøkelsesarbeide på den enkelte arbeidsplass, innafor den enkelte bransje.

KRAVA MÅ UTVIKLES LOKALT

I dette heftet tar vi bare opp og argumenter for en del av de mest sentrale krava til oppgjøret. Bakgrunnen for

disse er bl.a. en rekke vedtaksforslag som fagforeninger over hele landet sendte til LO-kongressen i vår, men som LO-

Disse arbeideraristokratene gikk i spissen for å stemme ned grunnplanskrava på LO-kongressen.

kongressens flertall avviste. Noen av de mange felleskrava tar vi ikke opp her, uten at de er uviktige av den grunn. La oss derfor innledningsvis i alle fall nevne noen av dem:

— Senkning av pensjonsalderen til 65 år med adgang til å gå av ved 60 år uten reduksjon i pensjonen.

— 5 ukers lovfesta ferie fra og med 1978, 6 uker for arbeidstakere over 60 år. Økning av feriepengene slik at de

dekker ei ekstra ferieuke.

— 6 måneders barselpermisjon med full lønn.

I de enkelte forbunda vil det være forskjellig vekt på de forskjellige krava. I tillegg fins der en rekke krav som gjelder bare for ett eller noen få av forbunda. Det er derfor viktig at krava baserer seg på grundige undersøkelser innafor de forskjellige bransjene.

DNA-REGJERINGA OG LO-LEDELSEN BLØFFER OM REALLØNNSUTVIKLINGA

LO-ledelsen hevder at det har vært en reallønnsutvikling på 20% de fire siste åra. I neste omgang blir dette til 5% gjennomsnittlig lønnsøkning i året og tas til inntekt for LO-ledelsens tariff-

politikk. Dette er tusk med tall. Lønnsøkninga kom i 1974 og delvis i 1973, mens det har vært stagnasjon etter at kombioppgjøra blei innført. Årsaka til lønnsøkninga i 73—74 var lokale lønns-

tillegg, de forbundsvise oppgjøra i 1974 og streiker for høyere lønn. Samtidig var det jobbetid for kapitalen med høgt arbeidstempo der de også var nødt til å be-

tale en del lønnstillegg i konkurransen om arbeidskrafta. Alt dette skjedde altså i *motstrid* til LO-ledelsens linje. La oss se på dette i konkrete tall. (Fig. 1.)

Tabellen nedafor viser utviklinga av realinntekten for en del grupper industriarbeidere. Dvs. lønna *eksklusive* feriepengar, *overtid* og *diverse tillegg* slik den har utvikla seg når vi trekker fra prisstigninga. Kilde for lønna er NAFs lønnsstatistikk. Kilde for prisstigninga er konsumprisindeksen.

På grunn av at ferie, helligdager, sjukefravær og permisjoner fordeler seg så ulikt i de forskjellige kvartalene, er de fordelt likt for hvert kvartal nedafor. Slik får vi et klarere bilde av utviklinga. Betaling for bevegelige helligdager er også fordelt prosentvis likt for hvert kvartal.

Fig. 1. Indeks for realinntekt (bruttolønn pr. kvartal i faste kroner). 1974 = 100

	Industri i alt, menn	Jern& Met be- drifter i alt	Dagtid- arb. i Kjemisk industri	Boktrykk avstrykk utafor Oslo	Tømrere	Sement- pussere Forskall- ere mm.	Elektro- kjemisk, dagtid	Kvinner i alt	Kvinner i herme- tiskkind.
1974	100	100	100	100	100	100	100	100	100
1975	107.2	106.1	105.0	105.9	106.0	103.7	108.5	109.1	114.0
1976 1. kv.	108.2	108.1	105.5	108.8	103.8	101.0	110.6	110.8	114.1
2. kv.	107.5	106.9	104.3	102.6	106.0	102.1	110.3	112.1	115.0
3. kv.	108.3	107.7	107.3	109.6	103.2	99.9	108.8	113.8	118.9
4. kv.	110.6	109.0	107.7	112.6	111.5	105.2	113.0	114.5	120.6
1976	108.7	107.9	106.3	108.6	106.0	102.2	110.7	112.9	117.2
1977 1. kv.	107.6	107.0	105.5	112.9	101.8	100.5	110.1	112.3	114.8 ¹

1. Lønna i hermetikkindustrien er reelt mye lavere enn det som framgår av statistikken p.g.a en rekke permitteringer.

Som vi ser avslører talla i fig. 1 bløffen: Reallønna for menn i industrien gikk opp fra 100 i 1974 til 107.2 i 1975, mens den bare økte fra 107.2 i 75 til 108.7 for 76. Attpåtil har lønna gått *ned* fra 1. kvartal 76 til 1. kvartal 77 med 0.6. Vi har ikke tall for resten av 1977, men denne nedgangstendensen er sikkert ikke *snudd* når vi tar i betraktning det elendige «lille» tariffoppgjøret i vår og devalueringa nå i august. Utviklinga i

1976 viser at noen grupper har gått litt opp, andre litt ned. Tendensen er en klar stagnasjon.

Tallet 20% for de fire siste åra, har LO-ledelsen kommet fram til ved å regne på den absolutt mest «positive» måten. Bl.a. inkluderer talla deres overtid og alle mulige tillegg; for skift, smusstillegg osv. Men vi må sjølsagt regne reallønna ut fra normal arbeidstid og normale arbeidsforhold.

LOS GJENNOMSNIITTSTALL SKJULER LØNNSNEDSLAG

Talla deres er i tillegg gjennomsnittstall og skjuler betydelige grupper med klar forverring. Nedafor i fig. 2 viser vi en del eksempler på dette. Talla er henta fra LOs eget materiale.

Fig. 2. Kilde: «LO-informasjon» 1—2 1977.

REALLØNNSUTVIKLING 1975—76.

Bryggerier, kvinner	÷ 3.6%
Maling & lakkfabrikker, kvinner	÷ 2.3%
Landtransport, kvinner	÷ 2.0%
Spedisjon/transport, kvinner	÷ 5.0%

Som vi ser har det vært klar nedgang for en rekke kvinneyrker. Slik eksempler finnes det flere av.

STORE GRUPPER UNDER GJENNOMSNIITTET

Samtidig er der store grupper som ligger langt under LOs påståtte gjennomsnitt. En spesiell av disse gruppene er de statsansatte, som ikke har noen lønnsglidning i tariffperioden. Beregninger gjort av Norsk Tjenestemannslag på Statistisk Sentralbyrå viser følgende utvikling av disponibel reallønn 1. mai 1975 til 30. april 1977:

Lønnstrinn 6 (assistent)	1.5%
Lønnstrinn 11 (kontorfullmektig)	1.2%
Lønnstrinn 19 (saksbehandler)	0.7%

Hele det offentlige tariffområdet er prega av denne stagnasjonen. Det omfatter ca. 350 000 ansatte!

REGJERINGA OG DEN DISPONIBEL REALLØNNA

DNA-regjeringa hevder det har vært en økning i disponibel reallønn på 4% for 1975—76. («Revidert nasjonalbudsjett for 1977» s. 7) *Disponibel* reallønn skiller seg fra *reallønn* ved at også eventuelle skattelettelser og trygdeytelser er beregna. Disponibel reallønn ligger derfor vanligvis noen tiendeler høyere enn reallønna. Men disponibel reallønn skjuler

en rekke forskjeller. Bl.a. fordi en økning i barnetrygda på langt nær kommer alle lønnstakere til gode. Regjeringas tall er dessuten beregna på samme måte som LO-ledelsens «20% på fire år». La oss se på utviklinga i disponibel reallønn, regna ut på samme grunnlag som tabellen for reallønna i fig. 1, men korrigert for skatt og trygd.

(Se fig. 3)

Indeks for disponibel reallønn. 1. kvartal 1976 = 100.

Disponibel realinntekt for alle voksne.

	Enslige	Familie med 2 barn.
1976 1. kvartal	100	100
2. kvartal.	99.8	99.7
3. kvartal.	100.5	100.5
4. kvartal.	102.5	101.6
1977 1. kvartal.	101.4	101.8

Kilde: De samme som for fig. 1. I tillegg: Statistisk Sentralbyrås skattetabeller.

25% (ELLER 7 KR.) GENERELT TILLEGG ER MINIMUM!

Hva er et riktig krav til det generelle tillegget ved tariffoppgjøret? Arbeiderne ved Spigerverket var tidlig ute med tariffkrava og ga et klart svar: De krever 30% tillegg. (Se faksimile)

Dette er et fullt ut riktig krav. Det gir et krasst svar på NAF sitt «tilbud» om pause i lønnsutviklinga. Da LO-formannen Tor Halvorsen blei intervjuet i Arbeiderbladet like etter NAF sitt utspill om 0.0% markerte han seg ikke mot NAF overhodet. «Det må behandles i

representantskapet i LO», sa han. Stiller vi en sånn holdning opp mot Spigerverk-arbeidernes krav avslører Halvorsen at hans hjerte ligger på NAFs side. Å stille harde krav er en avgjørende forutsetning for at arbeidsfolk skal ha den minste mulighet til å hindre at krisa utnyttes til lønnsnedslag. Dermed er også kronekrav i seg sjøl retta mot kombioppgjøra. Fagorganiserte bør merke seg at verken SV eller «NKP» har reist noe kronekrav foran tariffoppgjøret. Dette er fullt ut i

SPIGERVERKET: KRAV OM 30%

OG FORBUNDSVIST OPPGJØR

**Jernarbeidere gir
Kleppe klart svar**

pakt med deres såkalte «motstand» mot kombioppgjøra.

Det fins som sagt ikke noen fast modell eller regnestykke der en kan put-

te noen tall inn i den ene enden og få ut et krav i den andre. Men vi skal ta opp noen saker som kan danne et visst grunnlag for beregning av krava.

KOMPENSASJON FOR PRISSTIGNINGA

Prisstigninga er kapitalens måte å undergrave lønnstillegga på. Og de får god hjelp av statens prispolitikk. I praksis er slik undergraving brudd på avtalen. Men når *arbeiderne* går til streik for å få innfridd løftene i Kleppe-pakka, så får de hele borgerskapet og løpeguttene deres i fagbevegelsen på nakken. Slik fungerer den såkalte «like retten for arbeider og borger». Vanligvis ordner toppfolka det slik at det vesle som kommer

av kompensasjon for prisstigninga, kommer på etterskudd. Først stiger prisene og deretter kommer lønnene. Slik blir de fagorganiserte stadig hengende etter og klarer aldri å ta igjen prisstigninga.

For de neste to åra er prisstigninga beregna til 8—9% i året. Det må derfor kreves minst 17% tillegg som kompensasjon for prisstigninga over perioden.

ØKT LEVESTANDARD

Regjeringa har antyda en ramme for reallønnsøkninga på rundt 1%! Men et slikt tall vil i praksis bety økt utbytting.

På side så vi hvordan utbyttinga har økt jevnt de siste åra. Dvs. at kapitalistklassen tar en stadig større del av verdiskapinga i produksjonen, mens arbeiderne får mindre. Det er hurtigere arbeidstempo, mer effektiv og hard jobbing som er hovedgrunnlaget for økninga i produksjonen. Brutto nasjonalprodukt (BNP) gir et slags mål på verdien av den totale produksjonen i løpet av et år. For 1976 økte BNP med 6%. Fram til 1981 regner regjeringa med at det skal øke med ca. 5.5% årlig. (Regjeringas langtidsprogram.) Samtidig er de frekke nok til å erklære en økning i reallønna på ca. 1% for å være «brukbart». Men for at utbyttinga ikke skal øke, må vi kreve en økning i real-

inntekta tilsvarende økninga i verdiskapinga. Altså 11% over de to åra.

En enkel modell gir da følgende:

Kompensasjon for prisstigninga	17%
Økt reallønn tilsvarende verdiøkninga:	11%
Generelt tillegg:	28%

I dette «regnestykket» er det ikke tatt med etterslep for alle de grupper som har gått ned i reallønn i siste periode eller dem som ligger under gjennomsnittet i utviklinga. De som ikke har fått den lønnsglidninga som Kleppe-pakka forutsatte, bør også stille krav om etterslep for det.

Sjøl med en indeksavtale som kompenserer for en del av prisstigninga ser vi at kravet om 25% er et fullt ut nødvendig krav!

Fig. 4

Folk kan sjøl — ved hjelp av bedriftsregnskapene — skaffe seg et visst bilde av utbyttinga på den enkelte bedriften. Nedafor har en regna ut fra bedriftsregnskapene til Kværner Industrier. Talla er henta fra bedriftens resultatregnskap og inneholder en rekke feilkilder som det vil bli for langt å komme inn på her. Et felles trekk for feilkildene er imidlertid at de faller ut til Kværner-konsernets fordel. Det er helt sikkert at den utbyttingsgraden vi kommer fram til nedafor er for lav. I en del industrigreiner, f.eks. olja, vil den sannsynligvis ligge opp mot 1 000%! Modellen nedafor gir likevel et visst bilde og kan absolutt brukes.

	1975	1976
Vi tar omsetning av egen prod.:	1959	2178
Vi trekker fra vareinnsats	1342	1440
Vi får bearbeidingsverdi	617	738
Vi trekker fra kapitalslit (avskr)	29	31
Vi får verdiskapinga	588	707
Vi tar lønn til arbeidere (Årslønn Mek Verk × antall)	251	273
Vi trekker fra skatt og moms (25,6% og 24,7% for ekt. m. 2 b.)	101	108
Vi får disponibel lønn	150	165
Vi tar verdiskapinga	588	707
Vi trekker fra disp. lønn	150	165
Vi får merverdi til Kværner/staten	438	542

$$\text{Vi beregner utbyttingsgrad: } \frac{438 \times 100}{150} = 292 \quad \frac{542 \times 100}{165} = 328$$

Vi beregner betalt/ubetalt arbeid: Betalt arbeid 1975: Er 150 av 588 er lik 25,5 % av arbeidsdag på 8 timer, er lik 2 timer og 2 min., mens gratis arbeid er like 5 timer og 58 min. 1976: Betalt arbeid 165 er 23,3 % av verdi 707, dvs. 23,3% av arbeidsdag på 8 timer, er 1. time og 52 min. gratis 6 timer og 8 min.

KREV 2 KR. I GENERELT LAVTLØNNSTILLEGG

I så og si alle tariffoppgjør har LO-ledelsen brukt slagorda «Solidarisk lønnspolitikk» og «Oppgjør med lavtlønnsprofil». Hensikten med dette er klar: De som tjener over gjennomsnittet skal la være å stille krav. Men hvordan skal f.eks. kvinnene i tekstilindustrien få høyere lønn fordi om anleggsarbeiderne hos Høyer-Ellefsen krever mindre? Kan-skje Høyer-Ellefsen vil begynne å dele ut sin ekstra profitt til arbeiderne i tekstilindustrien? Dette verken kan eller vil pampene forsøke å forklare. Deres linje er en linje for å utjevne lønningene *nedover*, ikke oppover. Det er det reelle innholdet i «lavtlønnsprofilen». De ønsker å gjøre tariffoppgjørene til en kamp mellom arbeidsfolk og trekke oppmerksomheten bort fra utbyttinga. Når

borgerskapet og arbeideraristokratene bruker ordet «lavtlønna», så følges det som oftest av et annet, nemlig «høyt-lønna». Som om der fantes arbeidere som er «høytlønna» i den forstand at de bør være «fornøyd» og ikke stille krav! Når noen ligger over gjennomsnittslønna er det bl.a. fordi kapitalistene i konkurranse om arbeidskrafta i industrier med høy profitt, er nødt til å innfri lønnskrav og fordi arbeiderne har kjempa seg til lønnstillegga. Dersom disse skulle slutte å stille krav, ville det bare bety at utbyttinga økte og at arbeiderklassens kampkraft ville svekkes. Bedriftsherrene ville bli ytterligere oppmuntra til å øke utsvettinga av *alle* arbeidere.

EN VIRKELIG SOLIDARISK LØNNSPOLITIKK

I motsetning til pampenes linje må de lavtlønte ta eksempel av arbeidere som stiller harde krav og kjemper for dem. Arbeiderne på Steinulla i Moss er et eksempel til etterfølgelse. Der streika alle arbeiderne for innfrielse av løftene om lønnsglidning, samtidig som de krevde at de lavest lønte på bedriften skulle opp på gjennomsnittet. Det er *virkelig* solidarisk lønnspolitikk: Gjensidig støtte i kampen for høyere lønner. Nettopp derfor var det også at forbundsledelsen i Kjemisk angrep streiken og erklærte den for «ulovlig». Dette er de samme folka som sto opp bl.a. på LO-kongressen og talte varmt og lenge om «de lavtlønte».

I tabellene foran i dette kapitlet har vi vist hvordan mange lavtlønnsgrupper er blitt hengende ytterligere etter i løpet av de siste åra. Dette har blitt så klinkende klart for alle og enhver at til og med LO- og DNA-ledelsen måtte innrømme det på LO-kongressen. (Til tross for at Aspengren bare en måned tidligere utropte det «lille tariffoppgjøret» til et «oppgjør med lavtlønnsprofil».) På kongressen gikk han likevel opp og hevdet arrogant at de som snakket om å løse lavtlønnsproblemet ikke hadde greie på hva de snakket om. «Det er et vanskelig problem,» sa han. Ja, for en som har satt seg som mål å beskytte profitten er det sjølsagt vanskelig. Men for de fag-

organiserte er det svært enkelt å påvise hva som må gjøres, sjøl om kampen for å oppnå resultater kan bli hard. Det må stilles et konkret kronekrav på 2 kr. som et minste lavtlønnstillegg. For enkelte grupper er dette tallet sjølsagt ikke høyt

nok. Det må undersøkes innafor hvert enkelt forbund. I enkelte bransjer kan det være riktig å stille kravet slik: Ingen skal ligge under gjennomsnittslønn for bransjen for 1977.

Arbeidere på Steinulla i Moss samler støtte til kampen mot Elkem.

25 KR. I LOVFESTA MINSTELØNN

Vi veit at en rekke kapitalister betaler reine sultelønner som ligger langt under tariffen. Det gjelder bl.a. unge jenter i hotellbransjen. Rundt omkring på bedriftene i Norge går tusener av ungdommer for halve lønna til voksne arbeidere, til tross for at de ofte gjør samme jobben. Lærlinger som blir lønna etter tariff for lærlinger ligger ofte langt under eksistensminimum. «De er under opplæring og produserer ikke så mye,» sier bedriftsherrene. Men det spørsmålet står om er ikke hvor mye profitt arbeids-

kjøperen kan få ut av dem, men om lønna er til å leve av. På oljeboringsplattformene går de fleste fremmedarbeiderne på lønninger ned mot halvparten av en norsk arbeider, på land er det mange av dem som har reine slavevilkår. I statistikkene foran så vi en rekke kvinneyrker der reallønna synker.

Slike groteske forhold kommer svært ofte ikke en gang inn i gjennomsnittstalla til NAF. De er nemlig basert på et spørreskjema som sendes til et utvalg av bedrifter, og så er det opp til det enkelte

NAF-medlem å sende inn svar. Det er lett å tenke seg hvem som sender inn og hvem som ikke gjør det.

Virkelig solidarisk lønnspolitikk mot dette svineriet er at alle forbund reiser krav om innføring av 25 kr. timen som absolutt minstelønn for alle lønnstakere.

De 25 kr. må justeres opp parallelt med alle andre lønnsforhandlinger og justeringer. Dette er et sentralt krav både for unge arbeidere, kvinner og fremmedarbeidere. Det skal bli interessant å se hva de som stadig skryter over «velstands-Norge» vil si til dette kravet.

7-TIMERS ARBEIDSDAG INNEN UTGANGEN AV 1978 — 6-TIMERSDAG I BEGYNNELSEN AV 80-ÅRA

Allerede i 1889 reiste den 1. Internasjonale kravet om 8-timersdagen. Riktignok har der vært en viss forking siden den gang. Men ennå i dag

— 90 år etter — er de fleste arbeidsfolk på arbeidsplassen mer enn 8 timer om dagen. I tillegg er reisetida til og fra arbeid blitt kraftig forlenga for hundre-

1. mai i Oslo 1908.

tusener av arbeidere og arbeidstempoet er stadig økende. Faktum er at arbeidstida henger langt etter utviklinga på en rekke andre områder. En rekke

foreninger har da også stilt kravet om kortere arbeidstid i forbindelse med tariffoppgjøret 1978.

KORTERE ARBEIDSDAG MOT ØKT ARBEIDSLØSHET

Det er i tillegg en spesiell grunn til at dette kravet bør reises med stor styrke akkurat nå. Både LO-ledelsen og regjeringa flyter over med svada om sin «kamp» for arbeidsplassene, at «full sysselsetting er deres overordna målsetting» osv. Men om de virkelig mente noe med pratet, ville de sjølsagt gå inn for 7-timers dag. For arbeidsfolk ville det bety flere arbeidsplasser. Men for

kapitalistene ville det sjølsagt bety mindre profitt. De foretrekker å utbytte en arbeider 8 timer om dagen framfor å betale samme pris for 7 timers arbeid, sjøl om 8 timer betyr raskere utvikling av arbeidsløsheten. Når de høye herrer går mot dette kravet viser det klart hva som virkelig er deres «overordna målsetting», ikke «full sysselsetting», men full profitt!

FULL KOMPENSASJON FOR FORKORTINGA

Kravet om 7 timer innen utgangen av -78 og 6 timer i begynnelsen av 80-åra, må sjølsagt også inneholde kravet om tilsvarende kortere arbeidstid for arbeidere på skift, nattarbeidere og folk med ekstra tungt eller helsefarlig arbeid. Spisetida må inkluderes i arbeidstida. Arbeidstidsforkortinga skal sjølsagt

dekkes helt og fullt økonomisk, uten at det regnes som en del av det ordinære tarifftillegget. Både NAF- og LO-ledelsen trakk økninga i timelønn inn i propagandaen rundt tariffoppgjøret i 1976, som om vi kan kjøpe mer mat for kompensasjon for arbeidstidsforkorting

HELAUTOMATISK INDEKSREGULERING MED SVINGETALL 3 OG 100% KOMPENSASJON

Dette er den eneste indeksavtalen som gir noenlunde muligheter til å holde tritt med prisstigninga. Og en slik avtale er absolutt nødvendig. Sjøl et lønnstillegg på 50% gir ikke i seg sjøl garanti for økt kjøpekraft dersom vi ikke har en indeks-

avtale som kompenserer for prisstigninga underveis. Dette er LO-ledelsen fullt klar over. Derfor har de også gått imot dette kravet og lansert en rekke elendige alternativer.

SUBSIDIER FOR Å UNNGÅ INDEKSOPPGJØR

Den ene er en avtale om at dersom konsumprisindeksen overskrider et visst tall («den røde strek») innen et på forhånd fastsatt tidspunkt, så skal det være indeksoppgjør. Men en slik avtale er det svært enkelt for staten å manipulere med, noe de også har gjort konsekvent i alle år. Vi siterer fra boka «Norges økonomi etter krigen» av Odd Aukrust. Om perioden 1949—52: «Kreftene (subsidiene) måtte settes inn på å hindre innvektsnivået i å stige i takt med prisene.» (s. 386/87)

Om perioden 1953—63: «Subsidiepolitikken ble i perioden ført med sikte på å unngå indeksoppgjør i avtaleperioden. Subsidiene ble økt i avtaleperiodene, men redusert i forbindelse med oppgjørene.» (s. 227)

Slik ser vi at en sånn avtale bevisst ut-hules ved at staten subsidierer prisene like før tidsfristen for den røde streken går ut og hever dem etterpå.

MOT KOMBINERTE INDEKSOPPGJØR

En annen metode er kombinerte indeksoppgjør. La oss se på 1973-avtalen som eksempel: Da slapp NAF unna med 45% kompensasjon. Som en del av pakkeløsninga forplikta staten seg til å

sette inn subsidier tilsvarende 7% av prisstigninga. I vanlig regning skulle det bety $45\% + 7\% = 52\%$ kompensasjon. Men nei. Regjeringa sa som så: Vanlige lønnstillegg fører til prisstigning. Derfor

Krev helautomatisk indeksregulering og en indeks bygd på arbeidsfolk forbruk.

er subsidier 4 ganger mer verd enn lønns tillegg. Hokus — pokus: 4 ganger 7% = 28% + NAFs 45% = 73% kompensasjon! Men i lønningsposene var fakta 52% kompensasjon. Slike «regnestykker» er typiske for sosialdemokratenes manipulasjoner med indeksavtalene. De forandrer sjølsagt ingenting i praksis, men de ser jo unektelig penere ut i protokollene og propagandaen.

Derfor er det viktig å kreve en indeksavtale som for det første ikke er knytta til bestemte tidspunkter, men til et bestemt svingetall, 3.

For det andre at den er automatisk. Dvs. at det ikke skal forhandles, men at

lønnsøkninga skal gå automatisk i posen når de 3 poengene passerer. (3 poeng tilsvarer ca. 2% prisstigning.)

For det tredje at svingetallet nettopp er lavt. Ellers vil lønningene slepe langt etter prisene. Mot denne linja syter LO-ledelsen over at det da blir indeksoppgjør annenhver måned. Dette er sjølsagt ikke noe argument, men nettopp sutring i mangel av argumenter. Når prisstigninga er så vanvittig som den er, så må det nettopp kompenseres raskt. Dessuten er kravet *automatisk* og 100% kompensasjon. LO-ledelsen skal slippe å «forhandle» seg fram til elendige avtaler og merkelige «regnestykker»!

LEVEKOSTNADSINDEKS BASERT PÅ ARBEIDSFOLKS INNTEKTER!

Den nåværende konsumprisindeksen er basert på gjennomsnittlige utgifter for en norsk familie, mens den tidligere var en levekostnadsindeks for «arbeiderfamilier i byer og tettstrøk». Forandringen, som ble gjort i 1959, betød en klar forverring for arbeiderklassen. For 1967 regner konsumprisindeksen med at en familie bruker 11,5% av lønna til bolig, lys og brensel og 30,2% til matvarer. I virkeligheten bruker arbeiderfamilier i byer og tettstrøk minst 25% av lønna til bolig, lys og brensel. Matutgiftene ligger også høyere. Dersom

boligutgiftene stiger ett år med 10% så gir det et utslag på ca. 1% på andelen for bolig i konsumprisindeksen, mens i virkeligheten betyr det en prisstigning på 2,5%! Slik ljuger konsumprisindeksen om arbeidslfolks utgifter og reallønn. En rekke foreninger har reist kravet om en levekostnadsindeks av den gamle typen. Forbundsstyret i Jern og Metall svarte arrogant at «de ikke kunne se hensikten med en slik forandring»! Det klargjør jo ganske greitt hvilken side de ser saken fra.

ENHET NORSKE ARBEIDERE — FREMMEDARBEIDERE

Det var LO-ledelsen sjøl som i fjor tok initiativet til systemet med gruppeimport av fremmedarbeidere. Dette sys-

temet betyr grov utbytting av våre utenlandske arbeidskamerater. En gruppeimportert arbeider har ikke en gang ret-

ten til å si opp sjøl med en slik kontrakt. Han har nemlig ikke lov til å søke seg ny jobb på stedet. Dermed står han også svakere i den økonomiske kampen mot arbeidskjøperen. LO-ledelsen har også sjøl skaffa seg inntekter på dette systemet ved å tvangspålegge gruppeimporterte fremmedarbeidere tvungen tariffavgift. På LO-kongressen aksepterte hvert eneste SV- og «NKP»-medlem denne linja og stemte imot et forslag som tok avstand fra LO-ledelsen.

LO-ledelsen hevder at systemet er satt i gang for å beskytte arbeidsplassene for norske arbeidere. Dette er tull. Hensikten er å hjelpe kapitalistene til å regulere arbeidsmarkedet av billig arbeidskraft. Diskriminering av fremmedarbeidere kan ikke sikre norske arbeidsløse jobb. De som sprer slike ideer ønsker at arbeiderne skal legge skylda for arbeidsløsheten på hverandre, at ar-

beider skal konkurrere med arbeider om kapitalistenes nådegaver. Arbeidsløshet hører sammen med kapitalismen. Borgerskapet trenger en stor reserve-arme av arbeidsløse som kan settes inn i produksjonen i oppgangstider, og som lett kan settes på porten i krisetider. De håper også å bruke dette systemet til å presse ned lønnene og splitte arbeiderklassen. Kamp mot arbeidsløsheten betyr kamp mot kapitalen som tjener på den og som opprettholder den. Derfor kan arbeidsløsheten aldri bekjempes av en arbeiderklasse som står splitta innbyrdes i kamp om jobbene, kvinner mot menn, unge mot eldre, nordmenn mot utlendinger.

Med gruppeimport og tariffavgift har LO-ledelsen også gitt sitt bidrag til det systemet av rasediskriminerende forhold som har til hensikt å splitte arbeidsfolk etter nasjonalitet. Tvungen tariffavgift

Fra fremmedarbeidernes demonstrasjon i Oslo 5.10. 76.

er et angrep på deres rett til fagorganisering. Med sosialdemokratiet som aktivt redskap spiller borgerskapet på nasjonale og kulturelle forskjeller for å trekke oppmerksomheten bort fra seg sjøl.

Kampen mot sjåvinisme og diskriminering må derfor også føres i fagbevegelsen sjøl. Vi må kreve felles fagorganisering, at fagforeningene støtter frem-

medarbeidernes krav om gratis norskopplæring i arbeidstida og legge forholde til rette for at fremmedarbeiderne kan delta på like fot med norske arbeidere i fagforeningsarbeidet.

— **Bort med innvandringsstoppen — nei til gruppeimport!**

— **Bort med tvungen tariffavgift!**

— **Gratis norskopplæring i arbeidstida!**

KAP. 4

KLASSEKAMP MOT KLASSESAMARBEID I TARIFFOPPGJØRET

PAMPENE OG DEMOKRATIET I FAGBEVEGELSEN.

I LO- og forbundsledelsene sitter det så og si uten unntak arbeideraristokrater. Folk som med tusen og ett bånd er knytta til kapitalen og er talerør for borgerskapet innad i fagbevegelsen. Posisjonene og privilegiene deres er blant annet avhengig av i hvor stor grad de klarer å holde medlemmene passive i fagforeningsarbeidet. Et aktivt med-

lemsdemokrati utgjør en stor trusel mot disse folka. Slik aktivitet ville avsløre at de går stikk i strid med medlemmene sine interesser i alle spørsmål.

Bare en enkel oppstilling av LO-kongressens vedtak opp mot forslaga fra grunnplanet, viser at kongressens flertall stemte ned krava fra grunnplanet.

LO-LEDERNE VIL UNNGÅ VEDTAK PÅ MEDLEMSMØTER.

Foran tariffoppgjøret forsøker de nå å holde medlemmene nede og fatte alle avgjørelser over hodet på de fagorganiserte. Foran oppgjøret i 1976, lot LO-ledelsen ca. en halv prosent av medlemmene avgjøre oppgjørsformen, mens alle vedtak fra foreninger og klubber ble skjøvet under en stol og fullstendig neglisjert. Ved dette oppgjøret prøver de samme taktikken. Denne gangen er det en forsker som har intervjuet rundt 5 000 fagorganiserte. Og av de svarene har han fått inn, så forsøker LO-ledelsen å vri det til at flertallet av de 700 000 medlemmene er for kombi-oppgjør. Faktum er at denne forskeren har kommet fram til at flertallet ønsker forbundsvise opp-

gjør. Hvordan får da LO-ledelsen det til et flertall for kombi-oppgjør? Jo på følgende måte: Forskeren har spurt hvilken oppgjørsform som gir best resultat for de enkelte forbunda og for aktiviteten i fagforeningene. Da fikk han et klart flertall for forbundsvise oppgjør. Men så har han også spurt hvilken oppgjørsform av kombinerte, samordna og forbundsvise som gir best resultat for alle fagorganiserte i landet. Da svarte litt over en tredjedel av de spurte at kombi-oppgjør gir best resultat. Dvs. at av de tre alternativene så fikk kombi-oppgjøret flest stemmer, men ikke noe flertall. Undersøkelsen er også avslutta før det lille oppgjøret i 1977, dvs. før de fagorgani-

serte for alvor fikk se de konkrete resultatene av kombioppgjørene. Dette er det LO-ledelsen bygger sitt prat om «flertall» for kombioppgjør på. Denne undersøkelsen er i sannhet et ynkelig forsøk fra LO-ledelsen på å skaffe seg ryggdekning for sitt reaksjonære vedtak om kombioppgjør til våren.

Trenger LO-ledelsen en slik undersøkelse for å få greie på hva medlemmene mener? Nei, sjølsagt ikke. 90% av forslaga om oppgjørsformen som kom inn til LO-kongressen, krevde forbundsvisе oppgjør. Etter kongressen og etter LO-formannens utspill om forbundsvisе kombioppgjør, har vedtak fra foreninger og klubber fortsatt å

strømme på og stilt kravet om frie, forbundsvisе oppgjør. Vi har til gode å se vedtak fra grunnplanet som krever kombioppgjør. Og det er vel nettopp derfor LO-ledelsen forsøker å forfalske den omtalte undersøkelsen. Men sjøl om undersøkelsen hadde svart til LO-ledelsens forventninger og gitt 100% for kombioppgjør, så forandrer ikke det en tøddel på at dette er et grovt angrep på demokratiet i fagbevegelsen. LO-ledelsen forsøker å skyve demokratisk fatta vedtak i fagforeningene til side. Dette er et angrep på sjølve grunnlaget for fagforeningene og et forsøk på å erstatte medlemmenes aktivitet med gallupundersøkelser.

KREV AVSTEMMING OM TARIFFKRAVA.

I en rekke forbund prøver nå pampene å forhindre klubb- og foreningsmøter om krava, men vil vedta dem i såkalte «representative organer». Avdelingsstyret i avd. 1, Jern og Metall i Oslo, frykta sikkert at flere klubber skulle ta eksempel fra Elkem Spigerverket og Jøtul. De innkalte derfor til representantskapsmøte for å avgjøre krava der. Avdelingsstyret gikk hardt inn for kombioppgjør, men måtte gi seg for opposisjonen og frie, forbundsvisе oppgjør blei vedtatt. Men de klarte å forhindre at det blei fatta noe som helst krav om generelt tillegg ved oppgjøret. Disse forsøka på å knekke medlemsdemokratiet må avvises og det må stilles krav om at tariffkrava skal vedtas på medlemsmøter.

Tor Halvorsen har utsatt representantskapsmøtet i LO som skal fatte vedtak om oppgjørsformen og krava fra desember til januar. «Vi må ha bedre

oversikt over den økonomiske situasjonen», sier han. Men de fagorganisertes økonomiske situasjon er klinkende klar. Det er ikke det som bekymrer Halvorsen, men *borgerskapets* økonomiske problemer. En utsettelse vil dessuten gi arbeiderne mindre tid til å vurdere LO-ledelsens krav og protestere mot dem.

Vi må kreve:

— Alle foreninger skal ha anledning til å diskutere og stemme over krava.

— Forbundsledelsene skal offentliggjøre alle slike krav i fagbladene slik at andre får høre om dem. Forbundsstyret skal i tillegg gi en begrunna innstilling til forslag: er de for eller mot dem?

— Når forbundsledelsene har avgjort krava, skal de offentliggjøre dem slik at det blir anledning for medlemmene til å reagere på dem før forhandlingene begynner.

— Fristene for det siste forbundet til å

sende inn forslag går ut en gang i november. Men det er klart at kampen for skikkelige krav og forbundsvise oppgjør ikke bør avsluttes ved disse datoene. Alle klubber og foreninger som ikke har fatta noe vedtak, bør gjøre det i

denne perioden og stille dem direkte til representantskapet i LO.

Pampene må ikke få fred i sine forsøk på å la hele oppgjøret skje over hodet på medlemmene.

FORBERED STEM NEI!

Allerede nå er det klart at LO-ledelsen og de forbundsledelsene som har uttalt seg, fullt ut vil stå på kriseforlik med borgerskapet. De vil akseptere de reineste skambud fra staten og NAF. Fra det tidspunktet da forhandlingsgrunnlaget til LO og de enkelte for-

bundsledelsene blir kjent, bør agitasjonen for å stemme nei starte. For en ting er sikkert: Krava fra LO-ledelsen og forbunda vil i alle fall ikke bli *bedre* gjennom forhandlingene. Det er ingen grunn til å vente til forhandlingsresultatet foreligger.

STREIK

I 1970-åra har arbeiderklassen i Norge i økende grad tatt streikevåpenet i bruk i kampen mot utbyttinga. I 1976 — året

med det første kombioppgjøret — var der over 30 streiker i Norge. I 1974 gikk kjøttarbeiderne, telefonsentralmon-

I en streik er det viktig å mobilisere alle streikende og deres familier i aktivt arbeid. Bildet er fra telefonsentralmontørenes streik i 1975

tørene og heismontørene til streik mot elendige tarifforslag. I NAF sine bøker er 1974 registrert som året med «flest tapte arbeidsdager» på lang tid.

Borgerkapet frykter streiken som pesten og angriper streikende arbeidere med rettsvesenet og voldsmakta. Arbeideraristokratene deltar i hylekoret mot streikebevegelsen og prater om at «streikevåpenet ikke må misbrukes», «streikevåpenet må holdes blankt» osv. Men det er våpen som er i bruk som holdes blanke, blir de liggende så rustet de. De mange streikene i -70-åra har nettopp skjerpa dette våpenet og det er det arbeideraristokratene frykter.

Hvorfor er borgerne så redde for streiken som kampform? Ei sak er at arbeidere i streik ikke produserer merverdi for kapitalisten. Streiken kan ramme han i konkurransen på markedet, forsinke ordrer og leveranser osv. Dette er viktig og det utgjør den umiddelbare økonomiske truselen mot kapitalisten. Men de økonomiske resultatene av en streik er flyktige og kapitalismen har overlevd i over hundre år med streiker som en del av det daglige livet.

Streiken er først og fremst en trusel for borgerne på grunn av de politiske konsekvensene av den. Streiken viser kapitalistene — om enn bare for en stakket stund — at det er arbeiderne som er herrer og ikke dem sjøl. Streiken gir arbeiderne tiltro til egen styrke og viser at de på ingen måte er maktesløse. Friedrich Engels sa en gang om de engelske arbeidernes streiker: «Folk som satser så mye for å knekke en enkelt borger klarer nok å knekke hele borgerkapets makt.»

Helt fra starten får streiken karakter — ikke bare av kamp mellom ar-

beiderne og den enkelte kapitalisten i en bedrift — men av klassekamp mellom borgerskap og proletariat. Borgerskapet trer fram som klasse og bruker hovedavtalen, arbeidstvistloven og arbeidsretten mot arbeiderne. Dersom de ikke klarer å knekke streiken med «fredelige midler» bruker de statens voldsapparat og går til angrep med politistyrker. Arbeiderne på sin side mobiliserer støtte fra andre arbeidere og andre grupper av folket.

Slik får enhver streik i Norge i dag ganske raskt en politisk karakter. Alt dette legger grunnlaget for at ideer om et nytt samfunnssystem — ideer om sosialismen — kan spre seg i arbeiderklassen. Streiken blir en skole i kampen for å styrte hele utbyttersystemet.

Det er denne skolen kapitalistklassen og deres løpegutter i arbeiderbevegelsen frykter.

Dette viser også hvor ynkelige revisjonistene er når de setter stempelet «Nederlag» på enhver streik som avsluttes uten at arbeiderne umiddelbart oppnår økonomiske resultater. Linjegosdsstreiken ble avblåst uten at arbeiderne fikk innfridd krava sine. Denne streiken ble oppsummert som et nederlag av revisjonistene i SV og «NKP». SV-formannen Berge Furre, uttalte at Linjegosdsstreiken hadde «sløvet streikevåpenet». Streiken led økonomisk nederlag, det er rett. Men la oss se hvordan Linjegosdarbeiderne sjøl oppsummerte streiken. I det enstemmige vedtaket om å gå tilbake til arbeidet sier de bl.a. «Dette vedtaket er truffet uten hensyn til Arbeidsrettens kommende dom om at streiken er tariffstridig og ulovlig. Vi ser på denne retten som en klassesdomstol, opprettet for å ivareta kapitalistenes interesser mot arbeidere i

SV-avisa Ny Tid og Berge Furre falt Linjegyds-arbeiderne i ryggen.

streik. Denne «nøytrale domstol» består av tre parter som vi allerede vet hvor står! Den ene parten, NAF, er arbeidskjøpernes organisasjon. De er derfor forpliktet til å kjempe mot arbeidere. Staten, den andre parten, har brukt politikk mot streikevaktene våre. Og forbundsledelsen har fra første stund sagt at streiken er «ulovlig og tariffstridig» og også forsvart bruk av politikk mot oss... «Vi har samtidig lært hvem som holder arbeider- og fagbevegelsens gamle parole om solidaritet i hevd.» Vedtaket uttrykker så takk til omlag 200 tillitsmenn, klubber og foreninger og en særlig takk til streikestøttekomiteene, for økonomisk og politisk støtte. «Undertrykkelse og terror har ført til en splittelse i våre egne rekker som midlertidig har svekket vår kampkraft. Dette gjør det nødvendig for oss å la streiken bli erstattet med en annen kampform.»

Streiken skapte grunnlag for en mer aktiv og kampvillig klubb. Seinere har Linjegydsledelsen — med streiken i minnet — måttet innrømme en del av de kravene arbeiderne stilte. De samme arbeiderne er når dette skrives på nytt inne i aksjoner mot Linjegydsledelsen for en bedre bonusordning.

Det er disse erfaringene, disse konsekvensene av streiken som SV-lederne erklærer for et nederlag! Nederlag for hvem? For revisjonister og arbeideraristokrater.

Like latterlig er det når folk av denne typen preker «forhandlingsveien som den eneste farbare». Som vanlig snur de tingene på hodet. Dersom kapitalistene innrømmer forbedringer gjennom forhandlinger, så er det nettopp avhengig av om det ligger en *reell* streiketruel bak kravene. Dette veit arbeiderne rundt om

på arbeidsplassene. Og nettopp det er grunnlaget for den breie støtten mange

streiker får fra grunnplanet i fagbevegelsen.

NOEN VIKTIGE ERFARINGER FRA STREIKENE I NORGE.

Vi skal ikke her forsøke å lage en norsk utgave av Strassbourghertesene, men trekke fram noen sentrale punkter

fra de rike erfaringene som streikebevegelsen i -70-åra har gitt.

ORGANISERINGA.

Fra streikemøte under Jøtul-streiken.

Enhver «ulovlig» streik — og «ulovlig» er de fleste — møter hard motstand fra klassefienden. De bruker pressa si til å spre løgner om streiken og forsøker å splitte de streikende fra andre arbeidere. De bruker rettsapparatet sitt til å dømme streiken «ulovlig» og true med erstatningsansvar. De bruker politivold mot streikevakter og organiserer streikebryteri. Sist, men ikke minst, de bruker arbeideraristokratiet — borgerskapets agenter i arbeiderbevegelsen til å søke å knekke streiken innenfra.

Mot dette er de streikendes viktigste våpen den indre enheten, disiplinen og kampkrafta. Alle vellykka streiker i Norge har vært organisert etter prinsipper stikk i strid med dem pampene i fagbevegelsen bruker. Grunnlaget for enheten har vært lagt gjennom åpne, kameratslige og skarpe diskusjoner innad. Det har vært arrangert hyppige allmannamøter for de streikende, gjerne med gruppediskusjoner, der alle motsigelsene mellom arbeiderne blir grundig

diskutert og alle viktige avgjørelser fattet gjennom flertallsvedtak. Arbeiderne sjøl har hatt den hele og fulle makta over utviklinga av streiken. De har valgt sin egen streikekomite blant de mest aktive og kampvillige arbeiderne. I motsetning til arbeideraristokratene som hater demokratiet og spiller sitt eget spill bak ryggen og over hodet på arbeiderne, har det i disse streikene herska full åpenhet. Her har ingen kunnet vedta forhandlingsresultater over bordet. Ingen «store menn» har gått og «fikset» i korridorene. De streikende har slått fast at et hovedgrunnlag for seier er de streikendes *saml*a kampkraft der alle er med og tar avgjørelsene og alle deltar etter evne i arbeidet for å vinne støtte og styrke. De har slått fast at streik er ingen ferie, men betyrt hardt arbeid for alle til seieren er vunnet.

Slik har enheten overfor klassefienden blitt smidd, slik har de oppnådd høy disiplin og stor kampkraft.

ØKONOMISK OG POLITISK STØTTE PÅ EGNE VILKÅR.

Politisk og økonomisk støtte fra andre arbeidere og andre deler av befolkninga har enorm betydning for å øke det politiske presset på fienden og å sikre et økonomisk grunnlag for streiken. Bryggearbeiderstreiken vinteren -77 er et godt eksempel. Dagen etter at streiken brøt ut, var representanter for arbeiderne ute og informerte arbeiderne ved de andre havnene i Oslo-området. Dette la grunnlaget for at arbeiderne ved disse havnene satte i gang solidaritetsaksjoner og nekta å losse skip som var om-dirigert fra Oslo havn. Også svenske

havnearbeidere gjennomførte slike aksjoner og viste dermed et strålende eksempel på proletarisk internasjonalisme.

I alle streiker står arbeiderne overfor valget om borgerskapet og pampene i fagbevegelsen skal få være enerådende i å spre sin «informasjon» om streiken, eller om arbeiderne skal gjøre det sjøl. Et aktivt og pågående propagandaarbeid fra de streikende er av svært stor betydning for solidariteten og støtten i resten av befolkninga.

Fra støttedemonstrasjonen for Zinken-arbeiderne i Odda. I demonstrasjonen deltok også streikestøtteaktivister fra hele landet.

«Vi har samtidig fått oppleve den store solidaritet og støtte som fins blant arbeidsfolk og andre over hele landet. Økonomisk og politisk støtte har strømmet inn fra fagforeninger, enkeltpersoner og ikke minst fra de aktive streikestøttekomiteene. Disse har gjort en svær innsats. Deres arbeid og spesielt den flotte landskonferansen for streikestøttearbeidet som var her i Odda 10. oktober, gjør at vi retter en særskilt takk til streikestøttekomiteene.»

Dette sitatet er henta fra et vedtak fra allmannamøte for de streikende Zinken-arbeiderne, høsten -76. Omtrentt like lydende vedtak er fatta av de fleste arbeidere som har vært ute i «ulovlige» streiker de siste åra. Straks en streik bryter ut, er noe av det første forbundsledelsen gjør å sette en ekstra hengelås på de nedstøva streikekassene sine. Slik ønsker de å knekke streiken økonomisk.

Men ingen streik her i landet har lidd nederlag på grunn av dårlig økonomi. Særlig har streikestøttekomiteene sin innsats sørga for det. Det er derfor ikke til å undres over at arbeideraristokratiet og de borgerlige arbeiderpartiene går til frenetiske angrep på streikestøttebevegelsen. I kor med NAF og LO-ledelsen synger DNA-sekretær Ivar Leveraas og faglig leder i SV, Bjørgulv Froyn på den samme visa. Ivar Leveraas måtte nylig ta en ynkkelig retrett på sine falske påstander om at streikestøttekomiteene samla inn penger som ikke kom fram til arbeiderne. Bjørgulv Froyn og hans revisjonistiske kumpaner har fått svar gjennom den unisone takk som streikende arbeidere har retta til streikestøttebevegelsen. Hva er det folk som Bjørgulv Froyn sier? Jo, at de streikende arbeiderne blir «politisk avhengige av streikestøttekomiteene». Lett og ledig

hopper han over det faktum at disse komiteene følger prinsippet om å støtte de streikende på *deres egne vilkår*. I stedet for at streiken skal være økonomisk uavhengig, så vil han at den skal legge sin skjebne i henda på arbeideraristokratene. Og *de* stiller betingelser for sin «støtte», nemlig den betingelsen at streiken nedlegges!

SV og «NKP» sine angrep på streikestøttekomiteene er et angrep på sjølve streikebevegelsen. Der revisjonistene ikke våger å gå åpent ut mot sjølve streiken, konsentrerer de kreftene om å gå til angrep på dem som støtter de streikende.

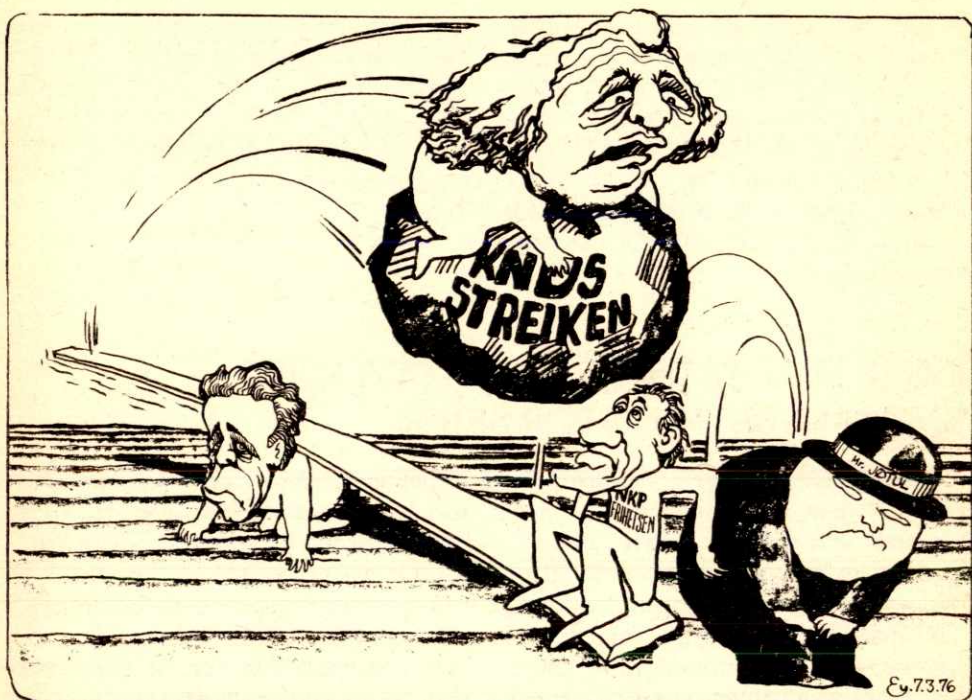
KAMP MOT ARBEIDERARISTOKRATIET — EN FORUTSETNING FOR SEIER

Det er sjølsagt lettere å avsløre og gå i mot det åpne borgerskapets angrep på en streik enn det er å skjære igjennom pratet til en som går mot streiken ikledd fraser om «støtte» og en tittel som faglig tillitsmann. Slike folk utgjør den farligste truselen mot enheten og kampkrafta til streikende arbeidere. I fagbevegelsen fins der et helt sjikt av folk som nyter små eller store økonomiske og sosiale fordeler framfor de vanlige arbeiderne. Slike privilegier er de tildelt av bedriftsledelsen. Deres posisjoner og fordeler er derfor avhengig av at de gjør en god jobb som talerør for kapitalistenes interesser blant de fagorganiserte. Hele deres sosiale situasjon hviler på at de sørger for at arbeiderne følger «arbeidslivets spilleregler». De satser hele sin autoritet på å få arbeiderne til å følge den reaksjonære «fredsplikten» i Hovedavtalen og forøvrig alle de reaksjonære prinsippene og paragrafene i borgerskapets klasselover for arbeidslivet.

Slik ser vi også at disse folka er de første til å erklære en streik «ulovlig», gjerne før kapitalisten og helt sikkert før det er falt dom i Arbeidsretten. Under

Linjegodsstreiken og Bryggestreiken forsvarte forbundsledelsene bruk av politi mot streikevakter. Under Champignon-streiken deltok forbundsledelsen i Skog og Land åpent i rekrutteringa av streikebrytere. Slik opptrer de som aktive støttespillere for de mest reaksjonære angrep på arbeiderne.

Men de bruker ikke bare pisken. Når den ikke klarer å få arbeiderne i kne, bruker de smiger og falske løfter. De tilbyr seg gjerne å forhandle med kapitalisten på vegne av arbeiderne, men da krever de å stå fritt og uten under kontroll av de streikende eller deres demokratisk valgte ledelse. Slik ønsker de å få vedtatt elendige kompromisser over bordet. Det er viktig å merke seg at de i slike situasjoner alltid stiller betingelser — ikke til kapitalisten, men til arbeiderne. Enten skal de stå fritt, eller så skal arbeiderne legge ned streiken og så skal disse såkalte «arbeiderlederne» «ordne opp». Den såkalte «23-manns-klubben» under Jøtulstreiken er et glimrende eksempel. Den besto av 23 tillitsmenn i Jern og Metall i Oslo som utga seg for å støtte streiken. Med løfter om støtteaksjoner og økonomisk støtte ville de rive

ledelsen av streiken ut av arbeidernes hender. Samtidig sto en del av dem fram i pressa og stilte parolen: «Kast streikekomiteen»! Når Jøtul-arbeiderne vant streiken fullstendig, så var det bl.a. fordi de konsekvent avslørte arbeideraristokratens falske løfter og fordekte angrep.

Arbeideraristokratene har et spesielt kjennetegn når de forsøker seg med en slik taktikk. Det er at de *før* streiken

eller aksjonen bryter ut, ikke har løfta en *finger* for å støtte arbeidernes krav. Når streiken så er et faktum, så er de plutselig interessert i arbeidernes ve og vel. Men betingelsen for interessen er at aksjonen legges ned. Dvs. at arbeiderne går tilbake til den situasjonen de var i *før* de satte makt bak krava. Hovedoppgava til arbeideraristokratiet er klar. Den er ikke å få gjennomført krava, men å få knekket streiken.

AVVIS ARBEIDSRETEN

Arbeidsretten er en klassesdomstol. Den består av folk fra NAF, fra staten og fra forbundsledelsen. Standpunktet til førstnevnte skulle være greit. Staten er monopolkapitalens stat og har ofte

når retten settes allerede satt inn politi mot de streikende. Forbundsledelsen er sjølsagt «lovlydigheten» sjøl og har allerede erklært streiken for «ulovlig». Arbeiderne som er i streik får ikke engang

delta i dette sirkuset.

Dommen er avgjort på forhånd i 90% av tilfellene, men hva betyr den? Den betyr hverken mer eller mindre enn det de streikende sjøl gjør den til. Arbeidsretten er et fugleskremsel! Den er ingen domstol i vanlig forstand, den kan f.eks. ikke straffe arbeidere som nekter å følge påleggene dens. Riktignok kan arbeidsretten idømme arbeiderne bøter og gjøre dem økonomisk ansvarlig for bedriftens tap. Men ennå har ikke Arbeidsretten vågd å dømme streikende arbeidere til bøter. Og om de en gang skulle våge, så vil de ikke klare å drive dem inn dersom arbeiderne nekter kollektivt.

Det er et viktig punkt i forberedelsene til enhver streik at arbeiderne diskuterer Arbeidsretten og avviser den. En rekke av streikene de siste åra har på forhånd slått fast at de ikke vil akseptere noen dom fra Arbeidsretten. Under Jøtul-

streiken utsatte borgerne stadig å innkalle retten nettopp fordi arbeiderne hadde fatta et slikt vedtak. De frykta at Arbeidsretten ytterligere skulle miste ansikt og autoritet. Bryggearbeiderne aksepterte ikke Arbeidsrettens dom om at de måtte gå tilbake til arbeidet. Blant annet derfor vant de også full seier i streiken og Arbeidsretten har ikke gitt en lyd fra seg siden.

Under streiken på Steinulla i Moss, venta bare bedriftsledelsen på dommen i Arbeidsretten før de sa opp hver eneste arbeider dersom han ikke vendte tilbake til arbeidet følgende dag. Steinullarbeiderne var ikke tilstrekkelig forberedt på dette utspillet og et flertall lot seg true til å vedta å nedlegge streiken. Denne taktikken fra borgerskapet vil sikkert bli brukt flere ganger og arbeidere bør lære av erfaringene fra Mosse-streiken og forberede seg like grundig på slike utspill

Representant for steinullarbeiderne avviser arbeidsretten.

som de forbereder seg på å avvise dommen i Arbeidsretten. Også når det gjelder slike reaksjonære masseoppsigelser er det opp til arbeiderne sjøl å avgjøre hvor effektiv en slik taktikk vil være. Dersom arbeiderne står samla og enhetlige om ikke å godta oppsigelsene og å fortsette streiken, så vil også slike kollektive oppsigelser vise seg å være fugleskremser. Å si opp alle arbeiderne

på en bedrift er en politisk belastning som kapitalistene og staten ikke kan tåle dersom den møter en enhetlig motstand fra de arbeiderne som er trua og fra andre arbeidere og grupper av folket. Det sier seg sjøl at kapitalistene ikke kan stanse arbeiderklassens forsvarskamp ved å si opp alle som streiker. I tilfelle ville de sjølsagt ha klart det for hundre år siden.

KAMP MOT STREIKEBRYTERI

Den norske arbeiderklassen har ærerike tradisjoner i kamp mot streikebryteri. Disse tradisjonene er ikke blitt mindre ærerike gjennom bl.a. Linjegods- og bryggearbeidernes kamp. Streikebryteri er den mest nedrige handling arbeider-

klassen kjenner. Da Jack London karakteriserte streikebryteren sammenlikna han ham med Judas og satte streikebryteren langt under, for som han sa: «Judas hadde i det minste samvittighet til å gå bort og henge seg etterpå!»

Bryggearbeidere i kamp mot politiet.

Mot streikebryteriet duger bare hard og militant kamp, slik bl.a. bryggearbeiderne gjennomførte mot folk som ville losse båtene under beskyttelse av hundrevis av politifolk med køller og bikjer. De stolte på solidariteten i klassen

og trua med å stille med 2000 mann på brygga dersom politiet fortsatt ville hindre dem i å stå streikevakt. Bryggearbeiderne vant denne kampen ved å gå den eneste farbare veien mot slikt råttent klasseforræderi.

SV-LEDELSEN OG «NKP» — STREIKESABOTØRER AV VERSTE SLAG

Disse to partia har et langt og svart synderegister i kampen mot streikebevegelsen. Som arbeideraristokrater flest har de to våpen i denne kampen. Det ene er den åpne sabotasjen. Et av de mest groteske eksemplene på dette fikk vi da SV-formannen Berge Furre dolka Linjegods-arbeiderne i ryggen og SV-ledelsen sendte ut *direktiv* mot å støtte de streikende. Under Jøtul-streiken ga «NKP»-avisa «Friheten» hele forsida til Svein Christiansen, formannen i avd. 1 av Jern og Metall, som oppfordra arbeiderne: «Kast streikekomiteen!»

Men revisjonistene har bittert fått erfare hvordan den åpne og vulgære het sen mot arbeidere i streik har avslørt dem i mange arbeideres øyne. I den siste tida har SV-ledelsen forsøkt seg med såkalte «oppsummeringer» av streiker som de reint formelt støtta da de pågikk. Disse «oppsummeringene» — bl.a. av Zinken-streiken og streiken på Steinulla i Moss — er i realiteten fordekte angrep på streiker overhodet. La oss se nærmere på dette.

«...STØTTER I UTGANGSPUNKTET STREIKENDE ARBEIDERE ...»

I en artikkel i Ny Tid nr.38/77, «Dette mener SV om faglig kamp», står

følgende å lese: «Derfor støtter vi i utgangspunktet streikende arbeidere, med mindre kravene åpenbart går imot arbeiderklassens interesser.»

SV-ledelsen sitt frontalangrep på Linjegods-streiken gjør dette utsagnet til en skamløs løgn. Men sjøl i de tilfellene der SV-ledelsen har gått ut med støttevedtak for en streik, er sitatet ovenfor i beste fall en halv sannhet. SV-ledelsen uttalte støtte til brygge-streiken, men SV-tillitsmenn i Oslo Samorg gikk imot å ta opp en støtteuttalelse til de streikende. Under Zinken-streiken i Odda dukka det den ene dagen opp en støtteuttalelse fra det lokale SV-styret, mens det neste dag sto et leserinnlegg i lokalavisa, undertegna «SV-medlemmer», som gikk til angrep på streiken og mens SV-tillitsmenn i avdeling 61 motarbeida streiken fra starten av. SV-ledelsen sendte også støtteuttalelse til Steinull-arbeiderne. Men SV-medlemmer i Moss Samorg stemte mot støtte til streiken og SV-klubbformannen på søsterbedriften i Larvik angrep åpent streiken.

Dette er bare noen få av mange eksempler på SV sin «støtte». SV-ledernes «oppsummeringer» fortier konsekvent slik sabotasje og går i stedet til frontalangrep på streikestøttekomiteene og AKP(m-l) som har støtta streikene

konsekvent og på de streikendes egne vilkår. Streikekomiteen på Zinken svar- te slik på Ny Tids angrep: «Mens SV i Odda og på Zinken åpent har vært delt i o når det gjelder støtte til streiken — har AKP(m-l) vært det eneste partiet som fullt og helt og vilkårsløst har støttet streiken.»

SV OG STREIKEN PÅ STEINULLA I MOSS

I Ny Tid nr. 28 «oppsummerer» SV-ledelsen Steinulla-streiken. I lederartik- kelen sier de at resultatet av en streik bl.a. avhenger av «hvorvidt det er mulig å splitte/svekke borgerskapet.» Lenger nede kommer konklusjonen på «opp- summeringa»: «Ettersom Steinulla- streiken i stor grad ble en kamp mot kombioppgjøret møtte arbeiderne der- for en enhetlig «front» med Arbeids- giverforeningen, staten og DNA/LO- toppen skulder ved skulder. Med for svak støtte i arbeiderklassen og dårlig forberedelse blant de streikende ble der- for motstanden for sterk og nederlaget et faktum.

Kanskje SV-ledelsen kan forklare oss hvilken «ulovlig» streik som *ikke* møter en slik «enhetlig 'front'»? Ny Tids artik- kel gjør resultatet av en streik avhengig bl.a. av en splittelse i NAF, staten og DNA/LO-ledelsen og sprer den botn- falske illusjonen at deler av disse grupperingene vil kunne støtte en «ulov- lig» streik!

Artikkelen klager over dårlige forbe- redelser og at streiken brøt ut spontant. Det er rett at enkelte ting burde vært bedre forberedt, f.eks. propaganda på søsterbedriftene. Men slike feil kan ret- tes opp i løpet av streiken og var i dette tilfellet ikke avgjørende for at streiken

ble avblåst. Slike feil bør oppsummeres, men når SV-ledelsen løfter sin moralske pekefinger mot dårlige forberedelser, så er det en dårlig skjult avlednings- manøver. For når har SV-lederne noen- sinne vært i *nærheten* av å forberede en streik? Aldri! For å skjule dette pinlige faktum går de til angrep på AKP(m-l) i stedet og hevder ut i lause lufta at mang- lende forberedelser og spontanitet «er snarere en del av deres (AKPs) politiske generelllinje»!

Spontane streiker vil bryte ut igjen og igjen under kapitalismen. Der er da to muligheter. Man kan gjøre som AKP(m-l) og gå aktivt i spissen for en brei støttebevegelse fra første dag. Eller man kan gjøre som SV-ledelsen; vente ei uke med å sende støtte, la sine faglige tillitsmenn gå til angrep på streiken og så — når den er over, klage over de «dårlige forberedelsene» og angripe dem som «spontant» støtta streiken. Sannheten er at SV-lederne krever så «grundige» forberedelser at streiken ik- ke trenger gjennomføres.

SV KREVER ENHET MED ARBEIDERARISTOKRATIET

«... for svak støtte i arbeiderklassen» sier SV om Steinulla-streiken. Dette er vrøvl. I den tida streiken varte sendte over 30 klubber og fagforeninger støtte- uttalelser, bl.a. flere klubber i Moss og de streikendes egen fagforening, Moss Kjemisk. I tillegg kommer støtte fra tall- rike andre organisasjoner og streike- støttekomiteer, lokale partilag. Men *ett* sted hadde streiken «svak støtte», og det var i arbeideraristokratiet. Styret i Moss Jern og Metall og Moss Samorg — in- kludert noen SV-tillitsmenn — gikk mot streiken. Det er disse folka SV mener

når de snakker om «svak støtte i arbeiderklassen». SV-ledelsen stiller støtte fra arbeideraristokratene som vilkår for seier i en streik. Et vilkår som betyr at *ingen* «ulovlig» streik kan vinne seier i Norge. Tvert imot SV-ledelsens lefling for pampene i fagbevegelsen, er seier avhengig av at dette sjiktet blir avslørt!

SV-ledelsens standpunkt blir ytterligere bekrefta når vi ser på deres ville angrep på AKP(m-l) og Klassekampen når vi kaller en spade for en spade og advarer mot klasseforræderiet til arbeideraristokratene.

I en løpeseddel utgitt av AKP(m-l) i Moss, advarte vi mot å vente støtte fra, eller å bøye seg for press og vedtak fatta i styret i Jern og Metall og i Moss Samorg. Dette kaller Ny Tid splittelsesforsøk og beskytter dermed de arbeideraristokratene som støtta Astrup mot Steinullarbeiderne.

Under Zinken-streiken angrep Ny Tid en løpeseddel fra AKP(m-l) som satte fingeren på arbeideraristokrater i DNA, SV og «NKP» som motarbeida streiken. «AKP(m-l) satte uten hemninger de streikende opp mot hverandre,» hevda Ny Tid. Fordi Ny Tid sine oppslag ga et direkte feilaktig bilde av streiken, svarte streikekomiteen Ny Tid. I et vedtak henviser de til en uttalelse fra et streikemøte som ble vedtatt mot 5 stemmer, der det heter: «Forbundsledelsen og et lite mindretall av lokale pamber — såkalte arbeiderledere — har vært bedriftsledelsens håndgangne menn. En liten klikk klassesvikere har hatt til oppgave å knekke streiken innenfra.» Streikekomiteen seier videre:

«Forskjellen på uttalelsen til streikemøtet og AKPs løpeseddel på dette punkt er at AKP plasserer klasse-

svikerne i avd. 61 der de faktisk hører hjemme — i DNA, SV og NKP.

Ny Tid må nå skjønne at det under denne streiken har vært krefter blant de streikende og i avd. 61 som aktivt har motarbeidet streiken og dermed tjent Zinken-ledelsens interesser. Enheten blant de streikende er skapt på tross av — og i *kamp* mot — disse klassesamarbeiderne i avd. 61.»

SV — MOT STREIK I KRISETIDER

I artikkelen «Dette mener SV om faglig kamp» heter det bl.a.: «En streik kan være beilelig for arbeidskjøperne. I «dårlige tider» med avsetningsvansker og produksjon for lager kan det passe arbeidskjøperen utmerket at arbeiderne går til streik og sparer ham for lønnsutgifter.» Hva betyr dette? Jo, det er en utilslørt advarsel mot å gå til streik i krisetider. Når arbeiderklassen blir ekstra hardt utbytta og trakassert, skal den ikke bruke det kampmidlet som artikkelen i neste åndedrag utroper som det viktigste! Dette kan da heller ikke oppfattes som annet enn en «historisk kritikk» av den svære streikebevegelsen under krisene i 20- og 30-åra. Det var altså streiker som «passet arbeidskjøperne utmerket»! Slik går det når en ikke veit hvor en skal snu seg for å tekkes borgerskapet. Borgerskapet frykter ikke bare streiken pga. dens økonomiske konsekvenser, men først og fremst pga. de politiske resultatene. Det er tydeligvis også disse SV-ledelsen frykter, ettersom de benytter ethvert tåpelig påskudd til å advare arbeiderklassen mot å gå til streik.

I et forsøk på å dekke over denne åpenbare støtten til borgerskapet kommer følgende alternativ til streik: 'Sand i

maskineriet' eller 'dynamitt i borehullene' bør heller ikke være uaktuelle kampformer.» Sant nok, men når det kommer fra SV-ledelsen, som verken har forberedt, ledet eller støttet noen streik, så lyder det ikke mindre enn latterlig.

«NKP» OG

«DE FORNUFTIGE FORMENE»

«NKP» er enda mer talentløs og åpenlys i sine angrep på streikende arbeidere. Kolbjørn Harbu, faglig leder i «NKP», har gjentatte ganger klamra seg til Tor Aspengren og gjentar uten blusel Aspengrens ros av «NKP»-medlemmene i LO som «ljale og samarbeidsvillige folk». «NKP» ser det som sin store oppgave å holde ro og orden i fagbevegelsen. Deres oppfordring i «Friheten» om å kaste streikekomiteen på Jøtul, var ikke et enkelttilfelle, men et av mange uttrykk

for deres linje. I boka «Faglig og politisk kamp» sier Kolbjørn Harbu det slik: «Vi vet også at i de aller fleste av de streikene vi har hatt i det siste har de le-gale organer i fagbevegelsen måttet gripe inn for å løse konflikten.» Formålet med «NKP»s arbeid kommer fram i det følgende: «Men det skal vi være klar over at vi aldri vil kunne konkurrere med maoistene når det gjelder å være først ute slik at vi kunne få aksjonene inn i *fornuftige former* ...»

Denne siste innrømmelsen blir mot-tatt med stor glede blant alle kampvillige arbeidere i Norge.

Et felles trekk ved revisjonistene i SV og «NKP» sine skriverier i forbindelse med streiker, er at de går Verdens Gang en høy gang i kommunisthetsen. Vi tar deres angrep med stor ro. Når slike streikesabotører kritiserer oss tar vi det som et tegn på at vi gjør et godt arbeid i arbeiderklassens tjeneste.

Hvordan forberede tariffoppgjøret?

Hører du til dem som har gjennomskua det falske pratet til LO-ledelsen og arbeidsgiverne om «livsstandard» og måtehold, samtidig som du føler deg usikker på hvordan du skal overbevise arbeidskameratene dine om det samme? Lurer du på hvor høyt kronetillegg dere skal stille og hvilke andre krav som bør settes i første rekke? Kunne du tenke deg en oppsummering av erfaringene fra de siste åras streikekamper for å forberede dere på lokal kamp?

Dette heftet svarer på slike spørsmål.

Bruk det som studiemateriale på jobben. Borgerskapet legger stor vekt på å velte kapitalismens krise over på arbeidsfolk. Om de skal lykkes, avhenger av hvor godt vi forbereder oss på kampen. Du blir ikke tatt på senga på et foreningsmøte om du har studert dette heftet på forhånd.

Heftet viser også hvordan «falske venner» kan orme seg inn i en bra aksjon for seinere å falle den i ryggen. Ved eksempler vise heftet hvordan partier som DNA, SV og «NKP» spiller ei slik rolle.

Bruk derfor heftet! Kjøp flere eksemplarer og selg til arbeidskameratene dine! Heftet egner seg også bra som studieopplegg for foreninger og klubber.

Skoleungdom og studenter, som ønsker å vite mer om hva som foregår rundt tariffoppgjøret, vil også ha stor nytte av heftet.